

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 2 фебруар 2018. година LVIII ISSN 0354 - 3242

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 2 фебруар 2018. година LVIII ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА БЕОГРАД

Оснивач и издавач Министарство финансија Републике Србија Београд, Кнеза Милоша 20 www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача др Душан Вујовић, министар финансија

Уређивачки одбор Горана Грозданић, др Наташа Ковачевић, Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник Горана Грозданић посебни саветник министра финансија

Уредник мр Јасмина Кнежевић jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција

БИЛТЕН Службена објашњења и стиручна мишљења за тримену финансијских тротиса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Прийрема и шійамйа Штампарија Министарства финасија Републике Србије Београд, Кнеза Милоша 20

Tel. 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно. Copyright © 2003-2018 by Министарство финансија Републике Србије Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Да ли постоји могућност примене члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ у случају када обвезник ПДВ — корисник кредита, на име плаћања дуга даваоцу кредита, изврши пренос целокупне (или дела) имовине даваоцу кредита, при чему је давалац кредита страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији?
2. Порески аспект преноса удела без накнаде
3. Да ли привредно друштво – резидент Републике Србије и ПДВ обвезник, чији је оснивач нерезидентно привредно друштво из Америке (матична компанија из Америке), које продаје софтвер који је произвело у Републици Србији матичној компанији у Америци као купцу (тј. не ради се о уступању права коришћења већ о продаји софтвера), том продајом остварује капиталну добит и како се "формира цена коштања, с обзиром на постојање 'невидљивих' трошкова који нису документовани у смислу нових идеја, ефеката рада на основу удружених истраживања итд."?
Да ли привредно друштво из Републике Србије, као продавац софтвера, плаћа порез на пренос апсолутних права?
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ
1. Право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу машине за израду предмета технологијом 3Д штампе тако што се дизајн предмета креира у електронском формату након чега машина израђује предмет у физичком облику (машински елементи, алат, накит, пепељаре, оловке, полупроизводи зубне протетике и др.) фузионисањем праха одговарајућег материјала (титан, злато и други метали)
2. Порески третман промета добара и услуга који обвезник ПДВ – подизвођач врши обвезнику ПДВ – извођачу радова у оквиру реализације Пилот пројекта All IP трансформације фиксне телефоније на подручју Миријева Кластер 2 и Кластер 323

3. Да ли обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу примъених услуга чији су предмет активности које се односе на сагледавање пословања наручиоца и израду анализе утицаја кредитних обавеза на пословање наручиоца, предузетих у циљу довођења у везу и настојања да се између наручиоца и финансијских институција постигне договор у вези са реструктурирањем, односно рефинансирањем постојећих финансијских обавеза и обезбеђивањем нових финансијских средстава наручиоца? 28
4. Порески третман услуга превоза добара повезаних са извозом добара, од места утовара до места претовара која се налазе на територији Републике Србије
5. Право обвезника ПДВ да ПДВ плаћен при увозу комби возила, набављеног за потребе превоза радника од места седишта привредног субјекта до градилишта, одбије као претходни порез
6. Да ли приватне дијагностичке лабораторије, основане у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, поступају супротно Закону о порезу на додату вредност када врше испитивање узорака паса, мачака и других кућних љубимаца?
7. Да ли се прометом добара из области грађевинарства сматра испорука са монтажом опреме за силос односно сушару која се не уграђује у објекат силоса односно сушаре (нпр. чистилице, ваге и кип платформе)?
8. Садржина рачуна за извршени промет добара за потребе остваривања права на одбитак претходног пореза
9. Одређивање пореског дужника за промет добара и услуга у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, врши постављање инсталација – електричних водова и ЛЕД расвете у свим врстама зграда и осталим грађевинама
10. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара и услуга за потребе надзиђивања пословне зграде у којој се обављају послови локалне самоуправе
11. Остваривање права на рефундацију ПДВ за куповину првог стана као хипотековане непокретности

12. Право на рефундацију ПДВ купцу првог стана у случају када купац у моменту овере уговора о купопродаји на основу којег стиче стан није имао држављанство Републике Србије
13. Порески третман промета нафтних деривата који се врши ван Републике Србије
14. Остваривање права на рефундацију ПДВ за куповину првог стана са припадајућом оставом која се налази ван стана
15. Порески третман промета у случају статусне промене припајања када обвезници ПДВ – лица "А", "Б", "В" и "Г" изврше пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ – лицу "Д" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, после чега, у другом поступку статусне промене припајања, дође до преноса целокупне имовине обвезника ПДВ – лица "Д" (које обавља делатност у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза) другом обвезнику ПДВ – лицу "В" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, при чему је до тог преноса дошло пре истека рока од три године од дана када су обвезници ПДВ – лица "А", "Б", "В" и "Г" извршила пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ – лицу "Д"
16. Опорезивање промета услуга давања на коришћење покретних ствари који страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији врши пореском обвезнику из члана 12. Закона о порезу на додату вредност71
17. Процедура за остваривање пореског ослобођења за први пренос права располагања на становима у оквиру новоизграђених грађевинских објеката које купује Република Србија односно Републичка дирекција за имовину Републике Србије за решавање стамбених потреба избеглица у оквиру реализације седмог потпројекта Регионалног стамбеног програма који се финансира средствима донације у складу са уговором о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ
18. Промет наменски израђених коверата који, без накнаде, врши ЈП "Пошта Србије" грађанима – потенцијалним учесницима наградне игре "Узми рачун и победи" и поштанских услуга у вези са реализацијом те наградне игре77
19. Опорезивање промета секундарних сировина – чаура од месинга80

20. Обрачунавање ПДВ од стране надлежних царинских органа код поступака привременог увоза превозних средстава или других покретних ствари у случају када је, у складу са царинским прописима, поступак привременог увоза одобрен пре 1. априла 2017. године, а документ за обрачун увозних дажбина поднет царинском органу после 1. априла 2017. године, за период пре 1. априла 2017. године
21. Да ли Туристичка организација Србије има право на одбитак претходног пореза који је обрачунала у својству пореског дужника из члана 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ у случају промета услуга оглашавања односно Public Relations услуга које је страно правно лице извршило Туристичкој организацији Србије?
22. Право обвезника ПДВ — "ХИП-Петрохемија" Панчево на одбитак ПДВ обрачунатог при увозу добара који је измирен путем конверзије потраживања у трајни улог Републике Србије у капиталу обвезника ПДВ — "ХИП-Петрохемија"
23. Порески третман преноса дела имовине уз накнаду који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ који ће продужити да обавља исту делатност
ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА
1. Порески третман накнаде која се плаћа нерезидентном правном лицу по основу коришћење услуга (нерезидента) које се односе на пружање помоћи обвезнику (на територији Републике) у производњи водоуљних емулзија од стране лица радно ангажованих код нерезидента
2. Да ли постоји обавеза подношења пореске пријаве и пореског биланса огранка нерезидентног правног лица који на територији Републике обавља делатност, у случају када приходи огранка, остварени у складу са одредбама међународног ратификованог споразума, не подлежу опорезивању порезом на добит?
ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ
1. Да ли привредно друштво, за објекат који у својим пословним књигама евидентира као основно средство, за који је порез на имовину плаћало до

2017. године, има право на ослобођење од пореза на имовину из разлога што је "руиниран (прозори и врата су поломљени, водоводна и електрична инсталација нису у функцији)"?
2. Утврђивање просечних цена квадратног метра грађевинског земљишта у зонама као елемента за утврђивање вредности непокретности која чини основицу пореза на имовину
ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА
1. Опорезивање порезом на капитални добитак прихода које физичко лице оствари у случају продаје удела у привредном друштву
2. Примена критеријума за утврђивање пореске обавезе за обвезнике пореза на приходе од самосталне делатности који порез плаћају на паушално утврђени приход – адвокате
3. Порески третман новогодишње новчане честитке мајкама прворођеног дечака и прворођене девојчице
РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ
1. Плаћање републичке административне таксе за издавање извештаја надлежног инспектора по захтеву за утврђивање испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, за потребе издавања лиценце за обављање енергетске делатности за више објеката који се налазе на различитим парцелама111
2. Дали постоји могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе извођача радова, компаније China Shandong International Economic and Technical – огранак Београд, на аутопуту Е763 Београд–Јужни Јадран, деоница Лајковац–Љиг, када поднесе захтев надлежном органу за издавање геодетских подлога – оверених копија планова из катастра непокретности?
ЦАРИНЕ
1. Примена недавно измењеног члана 27. Уредбе о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници ("Сл. гласник РС" бр. 3/2018)

2. Регулисање манипулативних трошкова (лежарине) за робу која се налази у јавном царинском складишту – тип A, а за коју се сумња или је за исту утврђене да се њоме повређује право интелектуалне својине
3. Могућност да се поднета царинска декларација за стављање робе у слобода промет (Ц4) прихвати као облик решења о ослобођењу од плаћања царине и других увозних дажбина по члану 19. Закона о слободним зонама
ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА
1. Фискалне обавезе по основу прихода које оствари нерезидентно физичко лице – држављанин Француске, од непокретности која се налази на територија Републике Србије коју даје у закуп физичким лицима – резидентима Републик Србије
2. Порески третман капиталног добитка који нерезидентно правно лице - резидент Италије оствари отуђењем удела у резидентном правном лицу 127
УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ
1. Примена Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору ("Сл гласник РС", бр. 108/13)
подсетник
Финансијски прописи донети у фебруару 2018. године

ЈАВНИ ПРИХОДИ

порези

1. Да ли постоји могућност примене члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ у случају када обвезник ПДВ — корисник кредита, на име плаћања дуга даваоцу кредита, изврши пренос целокупне (или дела) имовине даваоцу кредита, при чему је давалац кредита страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-428/2017-04 од 20.2.2018. год.)

1. Са сшановишша Закона о йорезу на додашу вредносш

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) ЗПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. ЗПДВ).

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом (члан 4. став 8. ЗПДВ).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ прописано је да се сматра да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. ЗПДВ).

Сагласно одредбама члана 2. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен ("Сл. гласник РС", бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник о преносу имовине), пренос целокупне имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен, је пренос целокупне имовине код:

- 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- 2) наставка обављања делатности предузетника у форми привредног друштва, у складу са Законом којим се уређују привредна друштва;
  - 3) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
  - 4) наслеђивања.

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника о преносу имовине, пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине код:
- 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
  - 2) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
  - 3) наслеђивања.

Пословном целином, у смислу става 1. овог члана, сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност (став 2. истог члана Правилника о преносу имовине).

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) ЗПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 120/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона,

сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

- 1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);
- 2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Одредбом члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

- 1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;
  - 2) од 1. јануара 2005. године.

У складу са наведеним, када обвезник ПДВ изврши пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде или као улог, сматра се да промет добара и услуга није извршен ако су испуњени прописани услови: да је стицалац обвезник ПДВ, односно да тим преносом постаје обвезник ПДВ и да наставља да обавља исту делатност коју је обављао преносилац, а у случају преноса дела имовине и да тај део имовине представља пословну целину чијим се преносом стицаоцу омогућава самостално обављање делатности, а преносиоцу, у моменту преноса, онемогућава да обавља ту делатност. Међутим, ако неки од наведених услова није испуњен, испорука сваког добра у имовини која се преноси, односно свака услуга која

Билиен • тодина LVIII • бр. 2/2018

се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом у складу са ЗПДВ.

Према томе, када обвезник ПДВ — корисник кредита, на име плаћања дуга даваоцу кредита, изврши пренос целокупне (или дела) имовине даваоцу кредита, при чему је давалац кредита страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији, нису испуњени услови за примену члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ. То значи да се за промет сваког добра у имовини која се преноси одређује, између осталог, порески третман у смислу да ли за тај промет постоји обавеза обрачунавања ПДВ или је реч о промету за који је прописано пореско ослобођење. С тим у вези, а узимајући у обзир наводе из предметног захтева, да сте у својству инвеститора изградили објекте аква парка у периоду примене ЗПДВ, пренос имовине коју чине ти објекти (у које је уграђена опрема), са припадајућим земљиштем, сматра се првим преносом права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са ЗПДВ.

2. Са сшановишша Закона о йорезима на имовину

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12—УС, 47/13 и 68/14, у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) Закона).

Према томе, пренос права својине на непокретности који изврши привредно друштво – корисник кредита даваоцу кредита

- страном лицу које није обвезник ПДВ у Републици Србији, на име плаћања дуга даваоцу кредита, на који се плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права. За пренос који није предмет опорезивања не подноси се пореска пријава за утврђивање пореза на пренос апсолутних права и порез по том основу се не утврђује и не плаћа.

2. Порески аспект преноса удела без накнаде

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-69/2018-04 од 19.2.2018. год.)

1. Са сшановишша Закона о йорезу на добиш йравних лица

Одредбом члана 6. став 1. Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 80/02—др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 91/15—аутентично тумачење, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон) прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит.

Сходно члану 7. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним у билансу успеха који је сачињен у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

У складу са чланом 7а тачка 4) Закона, на терет расхода не признају се поклони чији је прималац повезано лице из члана 59. овог закона.

Како произилази из садржине поднетог дописа, обвезник (чији је оснивач и 100% власник нерезидентно правно лице)

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

намерава да свој (100%) удео који поседује у зависном правном лицу, пренесе без накнаде свом оснивачу.

Сагласно наведеним законским одредбама, расход који обвезник (сагласно прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП) евидентира у својим пословним књигама по основу преноса удела без накнаде свом повезаном лицу (оснивачу) не признаје се, као такав, у пореском билансу обвезника (сходно члану 7а тачка 4) Закона).

Имајући у виду да се по основу наведеног расхода врши усклађивање добити (из биланса успеха) исказане на редном броју 1. Обрасца ПБ 1 који је прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 20/14, 41/15 и 101/16), обвезник је дужан да за износ предметног расхода који се исказује на редном броју 9. Обрасца ПБ 1 увећа пореску основицу, односно опорезиву добит.

2. Са сшановишша Закона о йорезима на имовину

Одредбом члана 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02—исправка, 23/03—исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05—др. закон, 62/06—др. закон, 61/07, 20/09, 72/09—др. закон, 53/10, 101/11, 2/12—исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16 и 108/16, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се пореска обавеза утврђује на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство (члан 54. став 1. ЗПППА).

Према одредби члана 14. став 6. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12—УС, 47/13

и 68/14 – др. закон, у даљем тексту: ЗПИ), од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузима се наслеђе, односно поклон удела у правном лицу и хартија од вредности.

Према одредби члана 23. ЗПИ, пренос уз накнаду удела у правном лицу није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Сагласно члану 5. став 1. и чл. 8. и 24. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 5/09), порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, за пренос хартија од вредности и удела у правном лицу по основу уговора или другог акта закљученог до дана ступања на снагу овог закона, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна до дана ступања на снагу овог закона, утврдиће се и платити применом Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04 и 61/07). Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 5/09) ступио је на снагу 30. јануара 2009. године.

Према томе, пренос удела у правном лицу (без или уз накнаду) по основу уговора закљученог у 2018. години није предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон нити порезом на пренос апсолутних права.

3. Да ли привредно друштво — резидент Републике Србије и ПДВ обвезник, чији је оснивач нерезидентно привредно друштво из Америке (матична компанија из Америке), које продаје софтвер који је произвело у Републици Србији матичној компанији у Америци као купцу (тј. не ради се о уступању права коришћења већ о продаји софтвера), том продајом остварује капиталну добит и како се "формира цена коштања, с обзиром на постојање 'невидљивих' трошкова

који нису документовани у смислу нових идеја, ефеката рада на основу удружених истраживања итд."? Да ли привредно друштво из Републике Србије, као продавац софтвера, плаћа порез на пренос апсолутних права? (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 413-00-00023/2018-04 од

(Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 413-00-00023/2018-04 од 8.2.2018. год.)

1. Са сшановишша йореза на добиш йравних лица

Одредбом члана 6. став 1. Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14, 91/15–аутентично тумачење, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: $3\Pi Д\Pi \Pi$) прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит.

Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом (члан 6. став 2. ЗПДПЛ).

У смислу чл. 7. и 23. ЗПДПЛ, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи и приходи у износима утврђеним билансом успеха који је сачињен у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода и прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

Према одредби члана 27. став 1. ЗПДПЛ, капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду (у даљем тексту: продаја):

- 1) непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи;
  - 2) права индустријске својине;
- 3) удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, које у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП представљају дугорочне финансијске пласмане, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедње грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије;
- 4) инвестиционе јединице откупљене од стране отвореног инвестиционог фонда, у складу са законом којим се уређују инвестициони фондови.

Како произилази из садржине поднетог захтева, обвезник (основан од стране нерезидентног правног лица) произвео је софтвер у Србији, а затим је извршио продају истог (софтвера) свом оснивачу (нерезидентном правном лицу).

Сагласно наведеним законским одредбама, у случају када изврши продају одређене имовине — софтвера, у конкретном случају, обвезник није дужан да утврди капитални добитак (губитак) у складу са Законом, имајући у виду да се, у том конкретном случају, ради о преносу ауторског права (а не права индустријске својине). С тим у вези, приход (односно расход) исказан по основу предметне трансакције у пословним књигама обвезника (а сагласно прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП) признаје се, као такав, у пореском билансу обвезника (који се подноси за порески период у којем је продаја извршена).

Напомињемо да је обвезник, у конкретном случају, дужан да наведену трансакцију (остварену са повезаним лицем) посебно

прикаже у пореском билансу који се подноси за порески период у којем је иста (трансакција) извршена, и то на начин прописан одредбама чл. 60. и 61. ЗПДПЛ и Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу "ван дохвата руке" примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима ("Сл. гласник РС", бр. 61/13 и 8/14).

2. Са сшановишша йореза на йренос айсолушних йрава

Према одредби члана 23. став 1. тачка 2) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12—УС, 47/13 и 68/14—др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права интелектуалне својине.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. овог закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) овог закона (члан 25. став 1. Закона).

Лице — резидент Републике Србије обвезник је пореза на пренос апсолутних права из члана 23. став 1. тачка 2) овог закона за пренос остварен у Републици Србији и ван њене територије (члан 26. став 1. Закона).

Одредбом члана 2. став 1. Закона о ауторском и сродним правима ("Сл. гласник РС", бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16—одлука УС, у даљем тексту: Закон о ауторским правима) прописано је да је ауторско дело оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу

вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Према одредби члана 2. став 2. тачка 1) Закона о ауторским правима, ауторским делом сматрају се нарочито писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, рачунарски програми у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др.).

Према томе, код преноса уз накнаду рачунарског програма (у целини) по основу уговора о продаји, који као продавац врши резидент Републике Србије, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случају кад се на тај пренос плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

С тим у вези, кад се у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност порез на додату вредност у Републици Србији не плаћа на промет уз накнаду рачунарског програма који се врши у иностранство, тај пренос права јесте предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права у Републици Србији (независно од тога да ли се на тај промет порез на додату вредност у иностранству плаћа или не плаћа).

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу машине за израду предмета технологијом 3Д штампе тако што се дизајн предмета креира у електронском формату након чега машина израђује предмет у физичком облику (машински елементи, алат, накит, пепељаре, оловке, полупроизводи зубне протетике и др.) фузионисањем праха одговарајућег материјала (титан, злато и други метали)

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-135/2018-04 од 23.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ плаћен при увозу добара одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да поседује документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза, као и да предметна добра користи или да ће их користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији). С тим у вези, обвезник ПДВ који је увезао машину за израду предмета технологијом 3Д штампе тако што се дизајн предмета креира у електронском формату након чега машина израђује предмет у физичком облику (машински елементи, алат, накит, пепељаре,

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

оловке, полупроизводи зубне протетике и др.) фузионисањем праха одговарајућег материјала (титан, злато и други метали), а који, у конкретном случају, не обавља делатност зубног техничара, има право да ПДВ плаћен при увозу машине одбије као претходни порез у складу са Законом, с обзиром да предметну машину користи за промет са правом на одбитак претходног пореза. Наиме, када обвезник ПДВ изврши промет добара израђених овом машином, укључујући и полупроизводе зубне протетике, дужан је да на тај промет обрачуна ПДВ по прописаној стопи ПДВ (осим ако добра отпрема у иностранство када може остварити пореско ослобођење у складу са Законом), што значи да је реч о промету са правом на одбитак претходног пореза.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуговног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3 овог члана

2. Порески третман промета добара и услуга који обвезник ПДВ – подизвођач врши обвезнику ПДВ – извођачу радова у

оквиру реализације Пилот пројекта All IP трансформације фиксне телефоније на подручју Миријева Кластер 2 и Кластер 3

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00696/2017-04 од 22.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, на дан настанка пореске обавезе, има порески дужник - прималац предметних добара и услуга. Пореска обавеза за наведени промет настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга, односно плаћање ако је накнада или део накнаде плаћен у новцу пре промета добара и услуга. С тим у вези, када у оквиру реализације Пилот пројекта All IP трансформације фиксне телефоније на подручју Миријева Кластер 2 и Кластер 3, обвезник ПДВ – извођач радова и обвезник ПДВ – подизвођач уговоре да ће обвезник ПДВ - подизвођач извршити испоруку добара са уградњом обвезнику ПДВ – извођачу радова, са аспекта Закона сматра се да промет добара из области грађевинарства настаје даном када је извођач радова преузео уграђена добра од подизвођача. С тим у вези, ако извођач радова изврши плаћање подизвођачу пре уградње добара, примера ради по основу поруцбенице, по основу допремања добара у складиште и др, та плаћања сматрају се авансним плаћањима, што значи да је обвезник ПДВ – извођач радова дужан да на дан извршеног плаћања обвезнику ПДВ – подизвођачу, обрачуна ПДВ. Обвезник ПДВ – извођач радова има право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез у складу са Законом.

Поред тога, ако је обвезник ПДВ – подизвођач обрачунао ПДВ по основу допремања добара у складиште обвезника ПДВ

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

— извођача радова и обрачунати ПДВ исказао у рачуну, обвезник ПДВ — извођач радова нема право да тако исказани ПДВ одбије као претходни порез, с обзиром да је реч о ПДВ обрачунатом пре настанка пореске обавезе у складу са Законом.

Напомињемо, услуге пројектовања не сматрају се услугама из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2) тачка 3) Закона. Порески дужник за промет тих услуга је обвезник ПДВ — пружалац услуга, у конкретном случају обвезник ПДВ — подизвођач.

***

Сагласно одредбама члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, а у складу са чланом 4. став 3. тачка 6) Закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (став 6. истог члана Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

У складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши

опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредбама члана 2. став 1. тачка 6) Правилника о утврђивању промета добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 86/15), добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности ("Сл. гласник РС", бр. 54/10), и то: 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Према одредби члана 14. став 1. тачка 2) Закона, промет добара настаје даном преузимања добара од стране примаоца у случају уградње или монтаже добара од стране испоручиоца или, по његовом налогу, трећег лица.

Билшен • година LVIII • бр. 2/2018

Одредбама члана 16. Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;
- 2а) издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) овог закона;
- 3) настанак обавезе плаћања царинског дуга, код увоза добара, а ако те обавеза нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуговног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

Право на одбитак претходног пореза, у складу са одредбама члана 28. став 5. Закона, може да оствари и порески дужник:

- 1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1)—5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;
- 2) из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право (члан 28. став 6. Закона о ПДВ).

3. Да ли обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу примљених услуга чији су предмет активности које се односе на сагледавање пословања наручиоца и израду

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

анализе утицаја кредитних обавеза на пословање наручиоца, предузетих у циљу довођења у везу и настојања да се између наручиоца и финансијских институција постигне договор у вези са реструктурирањем, односно рефинансирањем постојећих финансијских обавеза и обезбеђивањем нових финансијских средстава наручиоца?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-222/2017-04 од 19.2.2018. год.)

Када обвезник ПДВ изврши промет услуге за који је, у складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, и по том основу изда рачун са исказаним ПДВ, обвезник ПДВ – прималац услуге нема право да тако исказани ПДВ одбије као претходни порез. С тим у вези, а у конкретном случају, када обвезник ПДВ, на основу уговора чији су предмет активности које се односе на сагледавање пословања наручиоца и израду анализе утицаја кредитних обавеза на пословање наручиоца, предузетих у циљу довођења у везу и настојања да се између наручиоца и финансијских институција постигне договор у вези са реструктурирањем, односно рефинансирањем постојећих финансијских обавеза и обезбеђивањем нових финансијских средстава наручиоца, изврши наведене послове, реч је о услузи посредовања код кредитних послова за чији је промет Законом прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза. Према томе, ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ пружаоца предметне услуге обвезник ПДВ – прималац услуге нема право да одбије као претходни порез.

Обвезник ПДВ који је обрачунао ПДВ за промет услуге за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и у рачуну исказао обрачунати ПДВ, дужан је

да тако исказани ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 25. став 1. тачка 3) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза у промету новца и капитала, и то код кредитних послова, укључујући посредовање, као и новчаних позајмица.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;.
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да ј е извршен у Републици.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Право на одбитак претходног пореза, у складу са одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Ако обвезник у рачуну за испоручена добра и услуге искаже већи ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, дужан је да тако исказан ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ (члан 44. став 1. Закона).

Исправка ПДВ из става 1. овог члана врши се у пореском периоду у којем је издат рачун са исправљеним износом ПДВ (члан 44. став 2. Закона).

4. Порески третман услуга превоза добара повезаних са извозом добара, од места утовара до места претовара која се налазе на територији Републике Србије

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00279/2017-04 од 14.2.2018. год.)

Када се услуга превоза добара пружа пореском обвезнику из члана 12. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), местом

промета услуга, у складу са чланом 12. став 4. Закона, сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште.

Сагласно наведеном, када обвезник ПДВ пружа услугу превоза добара пореском обвезнику из члана 12. став 4. Закона са седиштем у Републици Србији, место промета тих услуга је у Републици Србији. На промет предметних услуга ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 20% и плаћа у складу са Законом, осим у случају када је за њихов промет Законом прописано пореско ослобођење. Наиме, када обвезник ПДВ пружа услуге превоза добара повезане са извозом добара пореском обвезнику са седиштем у Републици Србији, при чему се лицем које врши услуге превоза добара сматра лице које фактички врши превоз добара, односно свако друго лице које се обавезало да ће извршити превоз добара, обвезник ПДВ – пружалац услуге превоза може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза ако поседује доказе прописане Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 120/12, 40/15, 82/15, 86/15, 11/16 и 21/1, у даљем тексту: Правилник о пореским ослобођењима). С тим у вези, обвезник ПДВ који пружа услугу превоза добара повезану са извозом добара, од места утовара до места претовара која се налазе на територији Републике Србије, пореском обвезнику са седиштем у Републици Србији, може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза ако поседује: рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са Законом, и царинску декларацију за поступак транзита.

Поред тога, а у циљу добијања одговора на питања која се односе на царинску декларацију за поступак транзита, обавештавамо

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

вас да смо фотокопију предметног захтева доставили Сектору за царински систем и политику на даљу надлежност и поступање, с обзиром да је реч о материји из надлежности тог сектора.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 12. став 1. Закона прописно је да се овим чланом одређује порески обвезник искључиво за сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга.

Према одредбама става 2. члана 12. Закона, када услугу пружа лице које је обвезник ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе са седиштем у Републици;
- 3) страна правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, регистровани за плаћање пореза на потрошњу у држави у којој имају седиште.

Ако се промет услуга врши пореском обвезнику, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем

прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште (члан 12. став 4. Закона).

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са овим законом.

Према одредби члана 14. став 1. Правилника о пореским ослобођењима, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, за превозне услуге које су у вези са извозом добара, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) документ о извршеној услузи превоза (CMR, CIM, манифест и др.);
- 2) рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са Законом.

Изузетно од става 1. овог члана, а у складу са ставом 3. истог члана Правилника о пореским ослобођењима, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, за превозне услуге које су у вези са извозом добара, од места утовара до места претовара која се налазе на територији Републике Србије, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са Законом;
  - 2) царинску декларацију за поступак транзита.

Услугом превоза која је у вези са извозом добара из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, а која се пружа пореском обвезнику у смислу члана 12. Закона, сматра се услуга превоза добара од места утовара у Републици Србији до одредишта ван Републике Србије, при чему

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

се у рачуну који се издаје за предметну услугу исказује податак о укупном износу накнаде за ту услугу (члан 14. став 4. тачка 1) и став 5. Правилника о пореским ослобођењима).

Ако је накнада, односно део накнаде наплаћен пре извршеног промета превозних услуга које су у вези са извозом добара, обвезник може да оствари пореско ослобођење ако поседује рачун о авансном плаћању, издат у складу са Законом (члан 14. став 6. Правилника о пореским ослобођењима).

5. Право обвезника ПДВ да ПДВ плаћен при увозу комби возила, набављеног за потребе превоза радника од места седишта привредног субјекта до градилишта, одбије као претходни порез

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-00178/2016-04 од 14.2.2018. год.)

Обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за превоз запослених, односно других радно ангажованих лица за долазак на посао, односно одлазак с посла. С тим у вези, обвезник ПДВ који набавља комби возило за превоз својих запослених од места седишта привредног субјекта до градилишта на којем раде запослени, нема право да ПДВ плаћен при увозу тог комби возила одбије као претходни порез.

Поред тога напомињемо, изузимање од права на одбитак претходног пореза односи се и на набавку мини буса за исту намену.

***

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици..

Право на одбитак претходног пореза, у складу са одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Одредбом члана 29. став 1. тачка 3) Закона прописано је да обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за превоз запослених, односно других радно ангажованих лица за долазак на посао, односно одлазак с посла, као и издатака за

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

исхрану, укључујући и пиће, запослених, других радно ангажованих лица, осим издатака за исхрану, укључујући и пиће, тих лица у угоститељским објектима обвезника када обвезник по том основу наплаћује накнаду.

6. Да ли приватне дијагностичке лабораторије, основане у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, поступају супротно Закону о порезу на додату вредност када врше испитивање узорака паса, мачака и других кућних љубимаца?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00994/2017-04 од 13.2.2018. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон о ПДВ) не уређују се услови за обављање делатности, тако да се евентуално поступање супротно закону који уређује услове за обављање конкретне делатности, примера ради здравствене делатности, утврђује на основу закона којим се уређују услови за обављање конкретне делатности, а не на основу Закона о ПДВ.

Наиме, Законом о ПДВ уређује се опорезивање потрошње ПДВ у Републици Србији и с тим у вези порески третман промета добара и услуга који се врши у Републици Србији, као и порески третман увоза добара у Републику Србију. За промет услуга који, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, врше обвезници ПДВ — приватне дијагностичке лабораторије основане у складу са тим законом, Законом о ПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза. Међутим, када обвезници ПДВ пружају услуге дијагностичког испитивања у складу са законом којим се уређује ветеринарство, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 20% и плаћа у складу са Законом о ПДВ.

38

БИЛТЕН/Порез на додату вредност

Поред тога, напомињемо да када предметне услуге (независно од тога да ли је реч о услугама које се пружају у складу са законом којим се уређује здравствена заштита или о услугама које се пружају у складу са законом којим се уређује ветеринарство) пружају лица која нису обвезници ПДВ у складу са Законом о ПДВ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

***

Одредбама члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона о ПДВ).

Општа стопа за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона о ПДВ).

Одредбом члана 25. став 2. тачка 8) Закона о ПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга које пружају лекари, стоматолози или друга лица у складу са прописима који регулишу здравствену заштиту.

7. Да ли се прометом добара из области грађевинарства сматра испорука са монтажом опреме за силос односно сушару која се не уграђује у објекат силоса односно сушаре (нпр. чистилице, ваге и кип платформе)?

(Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 430-00-391/2017-04 од 12.2.2018. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Према томе, када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ изврши испоруку са монтажом опреме за силос, односно сушару, која чини саставни део тог објекта, што значи да је инкорпорисана у објекат, односно да се не може премештати са места на место без оштећења суштине тог објекта, сматрамо да је реч о промету добара из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, а као активности из групе 41.20 – Изградња стамбених и нестамбених зграда Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 1) Правилника. Међутим, добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматра се испорука са монтажом опреме за силос, односно сушару која не представља саставни део објекта силоса, односно сушаре. С тим у вези, испорука са монтажом опреме за силос, односно сушару која се не уграђује у објекат силоса, односно сушаре (нпр. чистилице, ваге и кип платформе), што значи да не представља саставни део објекта, не сматра се прометом добара из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности ("Сл. гласник РС", бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница:
  - 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
  - 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
  - 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
  - 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
  - 9) 43.11 Рушење објеката;
  - 10) 43.12 Припрема градилишта;
  - 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
  - 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
  - 14) 43.31 Малтерисање;
  - 15) 43.32 Уградња столарије;
  - 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
  - 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
  - 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

8. Садржина рачуна за извршени промет добара за потребе остваривања права на одбитак претходног пореза

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-00129/2017-04 од 12.2.2018. год.)

Обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат за промет добара и услуга претходног учесника у промету – обвезника ПДВ одбије као претходни порез, уз испуњење услова прописаних Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС" бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14,

43

83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон). У случају набавке добара од обвезника ПДВ који је за тај промет порески дужник у складу са Законом, један од услова за остваривање права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ — купца добара је поседовање рачуна који је, у складу са Законом, издао претходни учесник у промету, обвезник ПДВ — продавац добара. Садржина рачуна за промет добара уређена је Законом и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник). С тим у вези, ако рачун за извршени промет садржи све податке прописане Законом и Правилником, а не садржи неки од података предвиђених другим прописом, та околност не представља основ за оспоравање права на одбитак претходног пореза.

Поред тога, напомињемо да Законом нису уређени форма и садржина докумената којима се доказује извршење промета, као и да порески орган утврђује пореске чињенице према економској суштини у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

***

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза даје извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, у складу са одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог $\Pi \not \square B_5$ и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника издаваоца рачуна;
  - 2) место и датум издавања и редни број рачуна;

- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
  - 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
  - 6) износ основице;
  - 7) пореску стопу која се примењује;
  - 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Одредбом члана 45. Закона прописано је да министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

9. Одређивање пореског дужника за промет добара и услуга у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, врши постављање инсталација — електричних водова и ЛЕД расвете у свим врстама зграда и осталим грађевинама

(*Мишљење Минис\overline{u}арс\overline{u}ва финансија*, бр. 413-00-52/2017-04 од 9.2.2018. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ — прималац

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. С тим у вези, у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, врши постављање инсталација — електричних водова и ЛЕД расвете у свим врстама зграда и осталим грађевинама, обвезник ПДВ врши промет добара/ услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона за који је порески дужник обвезник ПДВ — прималац добара/ услуга, с обзиром на то да је реч о активностима из групе 43.21 — Постављање електричних инсталација, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 11) Правилника.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона).

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности ("Сл. гласник РС", бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
  - 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
  - 5) 42.21 Изградња цевовода;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
  - 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
  - 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
  - 9) 43.11 Рушење објеката;
  - 10) 43.12 Припрема градилишта;
  - 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
  - 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
  - 14) 43.31 Малтерисање;
  - 15) 43.32 Уградња столарије;
  - 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
  - 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
  - 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3)

49

Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

10. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара и услуга за потребе надзиђивања пословне зграде у којој се обављају послови локалне самоуправе

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00409/2016-04 од 8.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), када обвезник ПДВ — Град Смедерево набавља добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, за потребе надзиђивања пословне зграде у којој се обављају послови локалне самоуправе, а уз претпоставку да ће се у том делу пословне зграде обављати послови локалне самоуправе за које обвезник ПДВ — Град Смедерево није порески обвезник у складу са чланом 9. став 1. Закона, ПДВ који је обвезник ПДВ — Град Смедерево обрачунао у својству пореског дужника из члана 10. став 2. тачка 3) Закона нема право да одбије као претходни порез.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона),

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Према одредби члана 28. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Сагласно одредби става 5. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник:

- 1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1)—5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;
- 2) из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

11. Остваривање права на рефундацију ПДВ за куповину првог стана као хипотековане непокретности

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-207/2017-04 од 7.2.2018. год.)

Рефундација ПДВ купцу првог стана врши се у складу са одредбама члана 56а Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон) и члана 10а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12, 74/13 и 66/14). Наиме, физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, под условом да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике и да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом. Купац првог стана остварује рефундацију ПДВ на основу писменог захтева који подноси надлежном пореском органу. Уз захтев, између осталог, доставља се и рачун или други документ који служи као рачун о купопродаји стана у којем је исказан ПДВ.

Према томе, физичко лице - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан који је предмет хипотеке, односно предмет извршења у извршном поступку, има право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, ако је плаћање цене стана са ПДВ извршено уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом и ако су испуњени остали услови за остваривање предметног права прописаног Законом. Наиме, купац стана који је до 1.1.2018. године купио стан као хипотековану непокретност, односно у извршном поступку и уговорену цену стана са ПДВ у потпуности исплатио продавцу уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом, а који на основу поднетог захтева није остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана у складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15 и 108/16), има право да надлежном пореском органу поднесе нови захтев за рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана.

***

Одредбом члана 56а став 1. Закона прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице — пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

- 1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;
- 2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 m^2 , а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m^2 по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 m^2 , односно до 15 m^2 (одредба става 4. истог члана 3акона).

Према одредби члана 56a став 5. Закона, ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 6. Закона).

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, а у складу са одредбом става 7. истог члана Закона, нема:

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;
- 2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;
- 3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;
- 4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2) односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана (члан 56а став 8. Закона).

Одредбом члана 11. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 113/17) прописано је да купац стана који је до дана ступања на снагу овог закона купио стан као хипотековану непокретност, односно у извршном поступку и уговорену цену стана са ПДВ у потпуности исплатио продавцу уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом, а који на основу поднетог захтева није остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана у складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07,

93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15 и 108/16), има право да надлежном пореском органу поднесе нови захтев за рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана.

12. Право на рефундацију ПДВ купцу првог стана у случају када купац у моменту овере уговора о купопродаји на основу којег стиче стан није имао држављанство Републике Србије (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 413-00-00019/2018-04 од 7.2.2018. год.)

Рефундација ПДВ купцу првог стана врши се у складу са одредбама члана 56а Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон) и члана 10а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12, 74/13 и 66/14). Наиме, физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, под условом да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике и да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у сладу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом. Купац првог стана остварује рефундацију ПДВ на основу писменог захтева који подноси надлежном пореском органу. Уз захтев, између осталог, доставља се и рачун или други документ који служи као рачун о

купопродаји стана у којем је исказан ПДВ. Међутим, уколико неки од прописаних услова није испуњен, физичко лице које купује стан нема право на рефундацију ПДВ по том основу. С тим у вези, купац стана који на дан овере уговора о купопродаји на основу којег стиче стан није био држављанин Републике Србије, нема право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана.

***

Одредбом члана 56а став 1. Закона прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице — пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

- 1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;
- 2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до $40~{\rm m}^2$, а за чланове његовог породичног домаћинства до $15~{\rm m}^2$ по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до $40~{\rm m}^2$, односно до $15~{\rm m}^2$ (одредба става 4. истог члана 3акона).

Према одредби члана 56а став 5. Закона, ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 6. Закона).

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, а у складу са одредбом става 7. истог члана Закона, нема:

- 1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;
- 2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;
- 3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;
- 4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана (члан 56a став 8. Закона).

13. Порески третман промета нафтних деривата који се врши ван Републике Србије

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-00701/2017-04 од 7.2.2018. год.)

Када обвезник ПДВ изврши промет нафтних деривата тако што нафтне деривате испоручи из Републике Пољске у Савезну Републику Немачку, реч је о промету ван Републике Србије, који није предмет опорезивања ПДВ, што значи да се по том основу ПДВ не обрачунава и не плаћа.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 1) Закона прописано је да је место промета добара место у којем се добро налази у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добро шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његовом налогу.

14. Остваривање права на рефундацију ПДВ за куповину првог стана са припадајућом оставом која се налази ван стана

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-238/2017-04 од 6.2.2018. год.)

Физичко лице - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, под условом да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике и да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу у складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон). Купац првог стана остварује рефундацију ПДВ на основу писменог захтева који подноси надлежном пореском органу. Уз захтев, између осталог, доставља се рачун или други документ који служи као рачун о купопродаји стана у којем је исказан ПДВ. Уз испуњење прописаних услова, а под претпоставком да је у конкретном случају обвезник ПДВ – продавац стана у потпуности изградио објекат у којем се налази стан који је предмет куповине, чињеница да је уз промет стана извршен и промет припадајуће оставе која се налази ван стана (или право коришћења припадајуће оставе), не умањује право купца првог стана да оствари рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана. Наиме, с обзиром да се споредном испоруком добара у складу са Законом не сматра пренос права располагања на грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта која се сматра непокретношћу у смислу закона којим се уређује промет непокретности, као и да се остава не сматра непокретношћу у складу са тим законом, када обвезник ПДВ уз промет стана изврши и промет припадајуће оставе, тај промет (промет припадајуће оставе) сматра се споредном

испоруком добра. С тим у вези, при утврђивању износа рефундације ПДВ по основу куповине првог стана, за купца првог стана који има право на рефундацију ПДВ за стан чија површина износи до 40 m², површина оставе не урачунава се у површину стана до 40 m². Примера ради, у случају куповине првог стана од 40 m² са оставом од 2 m², на основу уговора којим је одређена цена стана са припадајућом оставом у износу од 7.200.000, без ПДВ, и износом обрачунатог ПДВ од 720.000 динара, купац првог стана има право на рефундацију ПДВ у износу од 720.000 динара.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 3. тачка 7) Закона, прометом добара у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Према ставу 7. истог члана Закона, споредном испоруком добара из става 6. овог члана не сматра се пренос права располагања на грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта која се сматра непокретношћу у смислу закона којим се уређује промет непокретности.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 14) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује пренос права располагања

60

БИЛТЕН/Порез на додату вредност

на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 3) Закона, ПДВ се не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и власничких удела на објектима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Одредбама члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

- 1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);
- 2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација - кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Према одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови објеката

Билшен • година LVIII • бр. 2/2018

који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбама члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

- 1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године:
  - 2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби члана 3. став 2. Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Према члану 1. став 2. Закона о промету непокретности ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 121/14 и 6/15), непокретности, у смислу овог закона, јесу: земљиште (пољопривредно, грађевинско, шуме и шумско земљиште), зграде (пословне, стамбене, стамбено-пословне, економске и др.) и други грађевински објекти, као и посебни делови зграда (станови, пословне просторије, гараже и гаражна места) на којима може постојати засебно право својине (у даљем тексту: непокретности).

Одредбом члана 56а став 1. Закона прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 m^2 , а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m^2 по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 m^2 , односно до 15 m^2 (одредба става 4. истог члана 3акона).

Према одредби члана 56а став 5. Закона, ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 6. Закона).

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, а у складу са одредбом става 7. истог члана Закона, нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;
- 3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;
- 4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ, који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана (члан 56а став 8. Закона).

15. Порески третман промета у случају статусне промене припајања када обвезници ПДВ — лица "А", "Б", "В" и "Г" изврше пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ — лицу "Д" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, после чега, у другом поступку статусне промене припајања, дође до преноса целокупне имовине обвезника ПДВ — лица "Д" (које обавља делатност у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза) другом обвезнику ПДВ — лицу "Ђ" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, при чему је до тог преноса дошло пре истека рока од

64

три године од дана када су обвезници ПДВ — лица "А", "Б", "В" и "Г" извршила пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ — лицу "Д"

(Мишљење Минис $\overline{u}$ арс $\overline{u}$ ва финансија, бр. 011-00-1118/2017-04 од 6.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), ако у року од три године од дана извршеног преноса целокупне имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона (пренос имовине извршен без обрачунатог ПДВ из разлога што су на дан преноса били испуњени услови за необрачунавање ПДВ, с обзиром да се у том случају, у складу са Законом, сматра да није дошло до промета добара и услуга), престану услови за необрачунавање ПДВ који су били испуњени на дан преноса имовине (да је стицалац обвезник ПДВ или тим преносом постане обвезник ПДВ и да стицалац продужи да обавља исту делатност коју је обављао преносилац), стицалац имовине, у складу са чланом 6. став 5. Закона, дужан је да обрачуна ПДВ за добра и услуге које је стекао тим преносом, а која на дан престанка услова чине његову имовину (осим за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у складу са чланом 32. Закона), на начин на који би преносилац имовине имао обавезу обрачунавања ПДВ да при преносу имовине нису били испуњени услови из члана 6. става 1. тачка 1) Закона, што значи у складу са прописима који су важили на дан преноса целокупне имовине. У овом случају, обвезник ПДВ – стицалац имовине има право да ПДВ, који је обрачунао као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 6) Закона, одбије као претходни порез ако су испуњени остали услови прописани одредбом члана 28. став 5. тачка 2) Закона (да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом и да ће добра и услуге користити за промет добара и услуга

са правом на одбитак претходног пореза за промет који је опорезив ПДВ, за промет за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ, односно за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Према томе, у случају када, у поступку статусне промене припајања извршене у складу са законом којим се уређују привредна друштва, обвезници ПДВ – лица "А", "Б", "В" и "Г" изврше пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ – лицу "Д" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона, после чега, у другом поступку статусне промене припајања, дође до преноса целокупне имовине обвезника ПДВ – лица "Д" (које обавља делатност у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза) другом обвезнику ПДВ – лицу "Ъ" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона, при чему је до тог преноса дошло пре истека рока од три године од дана када су обвезници ПДВ – лица "А", "Б", "В" и "Г" извршила пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ – лицу "Д", обвезник ПДВ – лице "Д" дужан је да за добра и услуге које је стекао тим преносом, а која на дан престанка услова чине његову имовину (осим за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у складу са чланом 32. Закона) обрачуна ПДВ у складу са чланом 6. став 5. Закона, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 6) Закона. Наиме, како се у овом случају обвезник ПДВ – лице "Д" брише из евиденције за ПДВ пре истека рока од три године, то значи да су престали услови који су били испуњени на дан када су обвезници ПДВ – лица "А", "Б", "В" и "Г" извршила пренос целокупне имовине обвезнику ПДВ – лицу "Д". ПДВ који обрачуна обвезник ПДВ – лице "Д" у складу са чланом 6. став 5. Закона, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 6) Закона, обвезник ПДВ – лице "Д" може да одбије као претходни порез уз испуњење осталих услова прописаних чланом 28. став 5. тачка 2) Закона – да поседује рачуне лица "А", "Б", "В" и "Г" и да 66

БИЛТЕН/Порез на додату вредност

користи предметна добра и услуге за промет са правом на одбитак претходног пореза. Услов за остваривање права на одбитак ПДВ обрачунатог за добра и услуге у складу са чланом 6. став 5. Закона, а који се односи на коришћење тих добара и услуга за промет са правом на одбитак претходног пореза, сматра се испуњеним и у случају када обвезник ПДВ – лице "Д" пренесе целокупну имовину (и у оквиру те имовине добра и услуге за које је обрачунао ПДВ у складу са чланом 6. став 5. Закона) обвезнику ПДВ – лицу "Ђ" у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона, ако би промет добара и услуга (за које је обрачунат ПДВ у складу са чланом 6. став 5. Закона) представљао промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза у складу са Законом да при преносу целокупне имовине од стране обвезника ПДВ – лица "Д" обвезнику ПДВ – лицу "Ђ" нису испуњени услови из члана 6. став 1. тачка 1) Закона.

Напомињемо, преносом целокупне имовине обвезник ПДВ врши промет добара и услуга који чине ту имовину. С тим у вези, неспорно је да се и у случају преноса имовине у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона фактички врши промет добара и услуга, али се у том случају (када су испуњени услови прописани чланом 6. став 1. тачка 1) Закона) сматра да тај промет није извршен.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 4. став 8. Закона, код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог,

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према ставу 7. истог члана Закона, код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да је преносилац имовине или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана дужан да стицаоцу достави све податке који се односе на добра и услуге који чине имовину или део имовине чији је пренос извршен.

Сагласно члану 6. став 5. Закона, ако у року од три године од дана извршеног преноса имовине или дела имовине у складу са ставом 1. тачка 1) овог члана престану услови из става 1. тачка 1) овог члана, стицалац имовине или дела имовине дужан је да обрачуна ПДВ за добра и услуге које је стекао тим преносом, а која на дан престанка услова чине његову имовину, на начин на који би преносилац имовине или дела имовине имао обавезу обрачунавања ПДВ да при преносу имовине или дела имовине нису били испуњени услови из става 1. тачка 1) овог члана.

Изузетно од става 5. овог члана, обавеза обрачунавања ПДВ не односи се на опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за које постоји обавеза исправке

одбитка претходног пореза у складу са овим законом (члан 6. став 6. Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 6) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник стицалац имовине или дела имовине чији је пренос извршен у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) овог закона, после чијег преноса су престали услови из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Одредбама члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза даје извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, у складу са одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуговног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана (члан 28. став 5. тачка 2) Закона).

Према одредби члана 42. став 4. Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
  - 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
  - 6) износ основице;
  - 7) пореску стопу која се примењује;
  - 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;

10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Правилником о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен ("Сл. гласник РС", бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник) у члану 2. став 1. прописано је да пренос целокупне имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос целокупне имовине код:

- 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- 2) наставка обављања делатности предузетника у форми привредног друштва, у складу са Законом којим се уређују привредна друштва;
  - 3) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
  - 4) наслеђивања.

Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о рачунима) у члану 9. став 1. прописано је да обвезник ПДВ који врши пренос целокупне или дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ наводи податак о износу накнаде за тај пренос ако се пренос врши уз накнаду.

Према ставу 2. истог члана Правилника о рачунима, саставни део рачуна из става 1. овог члана јесте спецификација добара и услуга који чине имовину, односно део имовине чији се пренос врши.

Спецификација из става 2. овог члана, сагласно ставу 3. члана 9. Правилника о рачунима, нарочито садржи податке о:

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 1) врсти и називу добара, односно опису услуга, укључујући и опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 2) основици и износу ПДВ за промет добара и услуга који би био опорезив ПДВ, односно вредности добара и услуга за промет за који не би постојала обавеза обрачунавања ПДВ, у случају да није извршен пренос из члана 6. став 1. тачка 1) Закона;
- 3) моменту прве употребе опреме и објеката, односно улагања у објекте за вршење делатности и друге податке од значаја за исправку, односно накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности.

16. Опорезивање промета услуга давања на коришћење покретних ствари који страно лице које није обвезник ПДВ у Републици Србији врши пореском обвезнику из члана 12. Закона о порезу на додату вредност

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00610/2017-04 од 6.2.2018. год.)

Почев од 1. априла 2017. године примењују се нова правила за одређивање места промета услуга изнајмљивања покретних ствари, у складу са чланом 12. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), о чему је Министарство финансија дало Објашњење број: 011-00-240/2017-04 од 24.03.2017. године. У наведеном објашњењу истакнуто је, између осталог, следеће:

"По основу поступака привременог увоза превозних средстава или других покретних ствари одобрених од 1. априла 2017. године, односно пре 1. априла 2017. године, на основу

уговора чији су предмет услуге изнајмљивања тих добара, а за које је место промета, у складу са чланом 12. Закона, у Републици Србији, надлежни царински орган, почев од 1. априла 2017. године, не обрачунава и не наплаћује ПДВ, већ ПДВ обрачунава и плаћа порески дужник у складу са Законом. Наиме, ако промет наведених услуга врши обвезник ПДВ (домаћи или страни), порески дужник за тај промет је обвезник ПДВ — пружалац услуга у складу са чланом 10. став 1. тачка 1) Закона, а ако промет услуга врши страно лице, порески дужник је прималац услуга у складу са чланом 10. став 1. тачка 3) Закона."

У складу са наведеним, ако је царински орган од 1. априла 2017. године обрачунао ПДВ по основу привременог увоза покретне ствари на основу уговора закљученог са страним лицем које није обвезник ПДВ у Републици Србији, а чији је предмет услуга изнајмљивања, односно давања на коришћење тих добара, за период од 1. априла 2017. године, обвезник ПДВ — прималац услуге нема право да ПДВ плаћен по том основу одбије као претходни порез. Наиме, за промет те услуге прималац услуге, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, дужан је да сачини интерни рачун на дан настанка пореске обавезе и да обрачуна ПДВ, при чему обрачунати ПДВ има право да одбије као претходни порез ако су испуњени Законом прописани услови.

Напомињемо, обвезник ПДВ који је платио ПДВ обрачунат од стране царинског органа у наведеном случају може да поднесе захтев за повраћај ПДВ у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

17. Процедура за остваривање пореског ослобођења за први пренос права располагања на становима у оквиру новоизграђених грађевинских објеката које купује Република Србија односно Републичка дирекција за имовину Републике

Србије за решавање стамбених потреба избеглица у оквиру реализације седмог потпројекта Регионалног стамбеног програма који се финансира средствима донације у складу са уговором о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 413-00-264/2017-04 од 6.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон о ПДВ), на промет добара и услуга односно увоз добара који се врши у складу са уговором о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, ПДВ се не плаћа у делу који се финансира добијаним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено. Процедура за остваривање пореског ослобођења прописана је Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 120/12, 40/15, 82/15, 86/15, 11/16 и 21/17, у даљем тексту: Правилник).

Према томе, на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (становима), који обвезник ПДВ врши Републици Србији односно Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије у оквиру реализације седмог потпројекта Регионалног стамбеног програма, финансираног средствима донације у складу са Оквирним споразумом између Републике Србије и Банке за развој Савета Европе (СЕВ) о спровођењу Регионалног стамбеног програма закљученим 25. октобра 2013. године, којим је у додатку Ф анекс 2ц предвиђено да је ПДВ неприхватљив трошак, при чему плаћање накнаде за предметни промет из

средстава донације обвезницима ПДВ, у име и за рачун Републике Србије, врши Јединица за управљање пројектима (ЈУП), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши тај промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. С тим у вези, у циљу остваривања пореског ослобођења за предметни промет, а имајући у виду да ће, према наводима из предметног захтева, власник предметних станова бити Република Србија (корисник донације), мишљења смо да потврду о пореском ослобођењу за донације у конкретном случају издаје овлашћено лице Републичке дирекције за имовину Републике Србије, коју доставља Централи на оверу. Поред тога, указујемо да предметна потврда треба да буде издата и оверена при закључивању уговора о промету непокретности у облику јавнобележнички потврђене исправе.

***

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора односно Републиком ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено.

Сагласно одредби члана 27. став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, за промет добара и услуга, који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији

Билшен • година LVIII • бр. 2/2018

Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

- 2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);
- 3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, независно од тога да ли је та добра или услуге платио давалац донације или друго лице;
- 4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страно лице), а које врши промет добара и услуга кориснику новчаних средстава, односно кориснику добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације), у оквиру пројекта који је предмет донације;
- 5) у својству имплементарног партнера из тачке 1) овог става, односно у својству корисника новчаних средстава из тачке 3) овог става кориснику добара и услуга, у случају када плаћања за та добра и услуге није непосредно извршио давалац донације нити корисник добара и услуга.

Према одредби члана 27. став 3. Правилника, републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио уговор о донацији доставља Централи копију закљученог уговора о донацији и податак о износу средстава који је предмет уговора о донацији.

Корисник донације доставља Централи доказ којим се потврђује да су новчана средства која су предмет уговора о донацији непосредно дата кориснику од стране даваоца донације, односно доказ којим се потврђује да ће добра или услуге непосредно платити давалац донације, списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга за реализацију пројекта који

је предмет донације, као и копије тих уговора (члан 27. став 5. Правилника).

Одредбом члана 29. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 27. став 1. тач. 3) и 4) и став 2. овог правилника обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице корисника донације, крајњег корисника, односно страног лица, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Када је корисник донације, односно крајњи корисник порески дужник у складу са Законом за промет који му врши обвезник или страно лице, пореско ослобођење може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице корисника донације, односно крајњег корисника, у три примерка, које доставља Централи на оверу (члан 29. став 2. Правилника).

Према одредби члана 29. став 3. Правилника, одговорно лице корисника донације, крајњег корисника, односно страног лица, дужно је да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Сагласно одредби става 4. истог члана Правилника, потврда о пореском ослобођењу за донације из ст. 1. и 2. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде корисника донације, крајњег корисника, односно страног лица;
  - 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем;
- 4) назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга уз пореско ослобођење ако је обвезник ПДВ порески дужник за тај промет;
- 6) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ, односно назив и адресу страног лица које врши промет добара и услуга, као и напомену да је корисник донације, односно крајњи корисник порески дужник у складу са Законом за тај промет добара и услуга;
- 7) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;
- 8) потпис и печат овлашћеног лица корисника донације, крајњег корисника, односно страног лица;
- 9) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Централа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације из ст. 1. и 2. овог члана, од којих два примерка враћа кориснику донације, крајњем кориснику, односно страном лицу, а трећи задржава за своје потребе (члан 29. став 6. Правилника).

Корисник донације, крајњи корисник, односно страно лице доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 6. овог члана, а други задржава за своје потребе (став 7. истог члана Правилника).

18. Промет наменски израђених коверата који, без накнаде, врши ЈП "Пошта Србије" грађанима — потенцијалним учесницима наградне игре "Узми рачун и победи" и поштанских услуга у вези са реализацијом те наградне игре (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 011-00-267/2017-04 од 5.2.2018. год.)

Када обвезник ПДВ – JП "Пошта Србије" изврши промет наменски израђених коверата грађанима – потенцијалним

учесницима наградне игре "Узми рачун и победи" и поштанских услуга у вези са реализацијом те наградне игре, без накнаде, ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

Наиме, с обзиром да обвезник ПДВ – ЈП "Пошта Србије" нема право на одбитак претходног пореза по основу набавки добара и услуга за потребе реализације наградне игре "Узми рачун и победи", промет без накнаде наменски израђених коверата грађанима – потенцијалним учесницима наградне игре "Узми рачун и победи" не изједначава се са прометом добара који се врши уз накнаду у смислу члана 4. став 4. тачка 2) и став 5. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон).

Промет поштанских услуга у вези са реализацијом наградне игре "Узми рачун и победи" који, без накнаде, врши обвезник ПДВ – ЛП "Пошта Србије" грађанима – потенцијалним учесницима те наградне игре, ослобођен је ПДВ без права на одбитак претходног пореза у складу са чланом 25. став 2. тачка 6) Закона.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 4. став 4. тачка 2) Закона прописано је да се са прометом добара уз накнаду изједначава сваки други промет добара без накнаде.

Сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза (члан 4. став 5. Закона).

Према одредби члана 3. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности ("Сл. гласник РС", бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), сваким другим прометом добара без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака, рекламног материјала и других поклона мање вредности из чл. 6—9. овог правилника.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

У складу са одредбом члана 5. став 4. Закона, са прометом услуга уз накнаду изједначава се:

- 1) употреба добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно употреба добара у непословне сврхе пореског обвезника;
- 2) пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника.

Сагласно одредби члана 5. став 1. тачка 2) Правилника, пружањем услуга, у смислу члана 5. став 4. тачка 2) Закона, сматра се пружање услуга без накнаде које порески обвезник изврши у непословне сврхе пореског обвезника.

Пружањем услуга из става 1. тачка 2) овог члана сматра се пружање услуга које се не врши у циљу повећања прихода,

односно смањења расхода пореског обвезника (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом члана 25. став 2. тачка 6) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет поштанских услуга од стране јавног предузећа, као и са њима повезаних испорука добара.

19. Опорезивање промета секундарних сировина – чаура од месинга

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-709/2017-04 од 5.2.2018. год.)

За промет добара која се сматрају секундарним сировинама у смислу Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), а који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ — прималац тих добара као порески дужник. Према томе, када је реч о промету секундарних сировина од месинга, у конкретном случају чаура од месинга, који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, обавезу да обрачуна и плати ПДВ по пореској стопи од 20% има обвезник ПДВ — прималац тих добара.

***

Према одредбама члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 1) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 107/12 и 74/13, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају:

- 1) отпаци и остаци од метала и њихових легура, осим од племенитих метала и њихових легура;
- 2) згура, укључујући и гранулисану, коварина и остали отпаци при производњи гвожђа или челика;
- 3) згура, пепео и остаци који садрже метале, арсен или једињења метала и арсена, који не настају при производњи гвожђа и челика;
- 4) грануле и прах, од сировог гвожђа, мангановог огледаластог гвожђа, гвожђа или челика;
- 5) отпаци и остаци од племенитих метала, метала платинираних племенитим металом и остали остаци и отпаци који садрже племените метале;
  - 6) отпаци и остаци хартије или картона за поновну прераду;
  - 7) стаклени крш и остали отпаци од стакла;
  - 8) отпаци, струготине и остаци од пластичних маса;

- 9) отпаци, струготине и остаци од гуме (осим тврде гуме), прах и грануле добијене од тих производа;
  - 10) отпаци од текстила, коже, имитације коже и крзна.

Према одредби члана 2. став 2. Правилника, секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. закона, сматрају се и добра која се претежно састоје од једног или више материјала из става 1. овог члана, а која су неупотребљива због лома, резања, цепања, или другог начина оштећења, односно добра неупотребљива због истрошености (нпр. акумулатори, батерије, аутомобилске гуме, амбалажни отпад, електрична и електронска опрема која представља отпад у складу са законом којим се уређује управљање отпадом, укључујући и све саставне делове, склопове и потрошни материјал који су део добра које се одбацује.

20. Обрачунавање ПДВ од стране надлежних царинских органа код поступака привременог увоза превозних средстава или других покретних ствари у случају када је, у складу са царинским прописима, поступак привременог увоза одобрен пре 1. априла 2017. године, а документ за обрачун увозних дажбина поднет царинском органу после 1. априла 2017. године, за период пре 1. априла 2017. године

(*Мишљење Минис\overline{u}арс\overline{u}ва финансија*, бр. 011-00-240/2017-04 од 2.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), почев од 1. априла 2017. године надлежни царински орган не обрачунава и не наплаћује ПДВ по основу поступака привременог увоза превозних средстава или других покретних ствари одобрених од 1. априла 2017. године, односно пре 1. априла 2017. године, на основу уговора чији су предмет услуге изнајмљивања тих добара, а

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

за које је место промета, у складу са чланом 12. Закона, у Републици Србији, већ ПДВ обрачунава и плаћа порески дужник у складу са Законом. С тим у вези, реч је о промету услуга који се у складу са Законом врши од 1. априла 2017. године.

Према томе, у случају када је, у складу са царинским прописима, поступак привременог увоза одобрен пре 1. априла 2017. године, а документ за обрачун увозних дажбина поднет царинском органу после 1. априла 2017. године, за период пре 1. априла 2017. године, ПДВ обрачунава и наплаћује надлежни царински орган.

21. Да ли Туристичка организација Србије има право на одбитак претходног пореза који је обрачунала у својству пореског дужника из члана 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ у случају промета услуга оглашавања односно Public Relations услуга које је страно правно лице извршило Туристичкој организацији Србије?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-1011/2017-04 од 1.2.2018. год.)

1. У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), за промет услуга оглашавања, односно РК (Public Relations) услуга које страно правно лице, тј. правно лице које у Републици Србији нема седиште, изврши Туристичкој организацији Србије, порески дужник је Туристичка организација Србије, под претпоставком да се страно правно лице није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у Републици Србији. Наиме, с обзиром да се за промет предметних услуга место промета одређује у складу са чланом 12. став 4. Закона (место у којем Туристичка организација Србије има седиште), а да за промет тих услуга Законом није прописано пореско ослобођење, Туристичка организација Србије, у својству пореског дужника из

84

БИЛТЕН/Порез на додату вредност

члана 10. став 1. тачка 3) Закона, дужна је да сачини интерни рачун на дан настанка пореске обавезе и да у интерном рачуну искаже ПДВ који је обрачунала за промет услуга страног правног лица. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом.

2. Како је Туристичка организација Србије правно лице основано у складу са Законом о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15) у циљу обављања послова промоције туризма, координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму на територији Републике Србије, што значи да је реч о лицу из члана 9. став 1. Закона основаном у циљу обављања послова државне управе, ПДВ обрачунат за промет добара и услуга које Туристичка организација Србије користи, односно које ће користити за потребе обављања послова по основу којих није порески обвезник у складу са чланом 9. став 1. Закона, нема право да одбије као претходни порез. Чињеница да је реч о лицу које је истовремено и обвезник ПДВ по основу других активности (нпр. по основу продаје сувенира) нема утицај на право на одбитак ПДВ обрачунатог за промет добара и услуга које Туристичка организација Србије користи, односно које ће користити за потребе обављања послова по основу којих није порески обвезник, у конкретном случају ПДВ обрачунат за промет услуга оглашавања, односно PR (Public Relations) услуга страног правног лица.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са чланом 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 9. став 1. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе и локалне самоуправе.

Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице (став 2. истог члана Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Сагласно одредби члана 10. став 1. тачка 3) Закона, порески дужник, у смислу закона, је прималац добара и услуга ако страно лице није обвезник ПДВ у Републици, независно од тога да ли у Републици има сталну пословну јединицу и да ли је та стална пословна јединица обвезник ПДВ у Републици.

Одредбом члана 12. став 1. Закона прописано је да се овим чланом одређује порески обвезник искључиво за сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга.

Према одредбама става 2. члана 12. Закона, када услугу пружа лице које је обвезник ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе са седиштем у Републици;
- 3) страна правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, регистровани за плаћање пореза на потрошњу у држави у којој имају седиште.

У складу са одредбама става 3. истог члана Закона, када услугу пружа страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Ако се промет услуга врши пореском обвезнику, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште (члан 12. став 4. Закона).

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Према одредби члана 246 став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 123/12 и 86/15), за промет добара и услуга који у Републици Србији врши страно лице које није одредило пореског пуномоћника, прималац добара и услуга, као порески дужник, сачињава интерни рачун на дан настанка пореске обавезе у складу са чланом 16. Закона, односно на дан када се најраније изврши једна од следећих радњи, и то:

1) промет добара и услуга;

- 2) плаћање, ако је накнада или део накнаде плаћен у новцу пре промета добара и услуга,
- 3) издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) Закона.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуговног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3.овог члана.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1)—5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана (члан 28. став 5. тачка 1) Закона).

Одредбом члана 32. став 1. Закона о туризму прописано је да се за обављање послова промоције туризма, координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму на територији Републике Србије оснива Туристичка организација Србије.

22. Право обвезника ПДВ – "ХИП-Петрохемија" Панчево на одбитак ПДВ обрачунатог при увозу добара који је измирен путем конверзије потраживања у трајни улог Републике Србије у капиталу обвезника ПДВ – "ХИП-Петрохемија" (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 413-00-276/2017-04 од 1.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14—др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ плаћен приликом увоза добара одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова — документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза, као и да предметна добра и услуге користи или да ће их

користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији). С тим у вези, ПДВ који је обрачунао царински орган за извршен увоз добара од стране обвезника ПДВ – "ХИП-Петрохемија" Панчево, плаћен конверзијом потраживања Републике Србије по основу обрачунатог ПДВ у трајни улог Републике Србије у капиталу тог обвезника ПДВ, извршене у складу са позитивним прописима, обвезник ПДВ – "ХИП-Петрохемија" Панчево има право да одбије као претходни порез, ако су испуњени остали услови за одбитак претходног пореза прописани Законом (да обвезник ПДВ поседује документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и да предметна добра користи, односно да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза).

***

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Одредбама члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

1) који је опорезив ПДВ;

- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуговног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
  - 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3.овог члана.

23. Порески третман преноса дела имовине уз накнаду који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ који ће продужити да обавља исту делатност

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-67/2018-04 од 1.2.2018. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16 и 113/17, у даљем

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

тексту: Закон), када обвезник ПДВ изврши пренос дела имовине уз накнаду, сматра се да промет добара и услуга није извршен ако предметни део имовине представља пословну целину чијим преносом се стицаоцу омогућава самостално обављање делатности, а преносиоцу је, у моменту преноса, онемогућено да обавља ту делатност, уз испуњење осталих прописаних услова: да је стицалац предметног дела имовине обвезник ПДВ, односно да тим преносом постаје обвезник ПДВ и да стицалац имовине наставља да обавља исту делатност коју је обављао преносилац.

Наиме, када обвезник ПДВ, који се бави експлоатацијом шљунка, песка, глине и каолина, другом обвезнику ПДВ, који ће наставити да обавља исту делатност, изврши пренос дела имовине уз накнаду, који у конкретном случају чине бродови потискивачи, технички пловни објекти за експлоатацију шљунка, пловеће дизалице, понтони, постројења за сепарацију и друга пратећа опрема, реч је о пословној целини којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља предметну делатност, реч је о преносу дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона.

Напомињемо, обвезник ПДВ који изврши пренос дела имовине у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона, дужан је да стицаоцу достави све податке који се односе на добра, односно услуге који чине део имовине чији је пренос извршен, као и да изда рачун са спецификацијом добара, односно услуга који чине тај део имовине.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се сматра да промет добра и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине (члан 6. став 2. Закона).

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. Закона).

Преносилац имовине или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана дужан је да стицаоцу достави све податке који се односе на добра и услуге који чине имовину или део имовине чији је пренос извршен (члан 6. став 4. Закона).

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен ("Сл. гласник РС", бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник о преносу имовине), пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине кол:

1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 2) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
- 3) наслеђивања.

Пословном целином, у смислу става 1. овог члана, сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност (став 2. истог члана Правилника о преносу имовине).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни рој рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
  - 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
  - 6) износ основице;
  - 7) пореску стопу која се примењује;
  - 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 4) Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о рачунима) прописано је да обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона

за промет добара и услуга који не подлеже ПДВ, осим ако овим правилником није друкчије уређено.

Према одредби става 2. истог члана Правилника о рачунима, промет добара и услуга који не подлеже ПДВ из става 1. тачка 4) овог члана, а у смислу овог правилника, је промет добара и услуга из члана 6. став 1. Закона, промет добара и услуга за који се, у складу са чл. 11. и 12. Закона, сматра да је извршен у иностранству, као и други послови и радње који нису предмет опорезивања ПДВ.

Одредбом члана 9. став 1. Правилника о рачунима прописано је да обвезник ПДВ који врши пренос целокупне или дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став. 4 тач. 6)—8) и 10) Закона, већ наводи податак о износу накнаде за тај пренос ако се пренос врши уз накнаду.

Саставни део рачуна из става 1. овог члана јесте спецификација добара и услуга који чине имовину, односно део имовине чији се пренос врши (став 2. члана 9. Правилника о рачунима).

Према одредби става 3. истог члана Правилника о рачунима, спецификација из става 2. овог члана нарочито садржи податке о:

- 1) врсти и називу добара, односно опису услуга, укључујући и опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 2) основици и износу ПДВ за промет добара и услуга који би био опорезив ПДВ, односно вредности добара и услуга за промет за који не би постојала обавеза обрачунавања ПДВ, у случају да није извршен пренос из члана 6. став 1. тачка 1) Закона;
- 3) моменту прве употребе опреме и објеката, односно улагања у објекте за вршење делатности и друге податке од значаја за исправку, односно накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Порески третман накнаде која се плаћа нерезидентном правном лицу по основу коришћење услуга (нерезидента) које се односе на пружање помоћи обвезнику (на територији Републике) у производњи водоуљних емулзија од стране лица радно ангажованих код нерезидента

 $(Мишљење Минис<math>\overline{u}$ арс $\overline{u}$ ва финансија, бр. 011-00-82/2018-04 од 28.2.2018 год.)

У складу са чланом 40. став 1. тач. 2) и 5) Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 113/17, у даљем тексту Закон), уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу: накнада од ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада) и накнада од услуга које се пружају или користе, односно које ће бити пружене или коришћене на територији Републике.

Напомињемо да се одредба члана 40. став 1. тачка 5) Закона (која се односи на приход по основу накнаде од услуга) примењује од 1. марта 2016. године, сагласно чл. 18. и 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 112/15).

Како произилази из садржине поднетог захтева, на основу уговора о лиценци, нерезидентно правно лице (нерезидент) даје резидентном правном лицу (обвезник) право коришћења знања која се односе на технолошке процесе (у области екологије, у конкретном случају). С тим у вези, приход који нерезидент оствари од обвезника по основу накнаде за коришћење лиценце (а што, према нашем мишљењу, представља ауторску накнаду), опорезив је порезом по одбитку у складу са чланом 40. став 1. тачка 2) Закона.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

БИЛТЕН/Порез на добит правних лица

Међутим, како се даље наводи у поднетом захтеву, у току 2010. године, обвезник мења пословну активност и почиње да се бави рециклажом, односно производњом водоуљних емулзија. С тим у вези, обвезник закључује са нерезидентом анекс (претходно) закљученог уговора, којим се дефинише да предмет уговора више није право коришћења лиценце (тј. "know-how") нерезидента, већ коришћење услуга (нерезидента) које се односе на пружање помоћи обвезнику (на територији Републике) у производњи водоуљних емулзија од стране лица радно ангажованих код нерезидента.

С тим у вези, а имајући у виду наведене одредбе Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица, приход нерезидента, остварен (од обвезника) по основу пружања, односно коришћења услуга на територији Републике, није био предмет опорезивања порезом по одбитку закључно са 29. фебруаром 2016. године.

Међутим, имајући у виду да захтев не садржи довољно података, односно елемената значајних за опредељење да ли накнада која се, у конкретном случају, исплаћује нерезиденту (на основу закљученог анекса уговора) представља накнаду за коришћење услуге (нерезидента) или је у питању накнада за коришћење неког од облика права интелектуалне својине, не постоји основ за заузимање става о пореско правном третману предметне накнаде, са аспекта опорезивања порезом по одбитку.

2. Да ли постоји обавеза подношења пореске пријаве и пореског биланса огранка нерезидентног правног лица који на територији Републике обавља делатност, у случају када приходи огранка, остварени у складу са одредбама међународног ратификованог споразума, не подлежу опорезивању порезом на добит?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-508/2017-04 од 12.2.2018 год.)

Одредбом члана 3. став 1. Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... и 113/17, у даљем тексту:

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Закон) прописано је да нерезидент Републике (у даљем тексту: нерезидентни обвезник) подлеже опорезивању добити коју оствари пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике на начин прописан овим законом, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Нерезидентни обвезник је, у смислу овог закона, правно лице које је основано и има место стварне управе и контроле ван територије Републике (члан 3. став 2. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, а нарочито, између осталог, огранак.

Одредбом члана 5. став 1. Закона прописано је да нерезидентни обвезник који обавља делатност на територији Републике пословањем преко сталне пословне јединице која води пословне књиге у складу са прописима којима се уређује рачуноводство (огранак и други организациони делови нерезидентног обвезника који обављају делатност), опорезиву добит утврђује у складу са овим законом и подноси за сталну пословну јединицу порески биланс и пореску пријаву.

С тим у вези, огранак нерезидентног обвезника који обавља делатност на територији Републике Србије и пословне књиге води у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, за утврђивање основице пореза на добит правних лица саставља порески биланс на Обрасцу ПБ 1, чија садржина је прописана Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица ("Сл. гласник РС" бр. 20/14 ... 101/16).

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит.

За утврђивање опорезиве добити признају се расходи и приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (чл. 7. и 23. Закона).

Указујемо да Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

Како произилази из садржине поднетог захтева, нерезидентно правно лице (јапанска компанија, у конкретном случају) основало је на територији Републике огранак ради реализације пројекта који се финансира средствима зајма у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Јапана у вези са пројектом за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану "Никола Тесла" ("Сл. гласник РС — Међународни уговори", бр. 1/2012, у даљем тексту: Споразум), а којим је предвиђено да ће Влада Републике Србије изузети, између осталог, јапанске компаније у својству добављача, уговорних страна и/или консултаната од свих фискалних оптерећења и пореза у Републици Србији у вези са приходом од производа и/или услуга испоручених по основу Зајма (тачка 8. алинеја (б) Споразума).

Сагласно наведеном, а имајући у виду одредбе ратификованог Споразума, као и мишљење овог министарства (на које се у захтеву позивате), сматрамо да се податак о добити (односно губитку) пословне године (из биланса успеха огранка) коригује за износ прихода (и расхода) који огранак оствари по основу пројекта (ради чије реализације је закључен и ратификован предметни споразум), и у тако коригованом износу исказује под редним бројем 1. (односно 3.) Обрасца ПБ 1.

Међутим, уколико огранак на територији Републике обавља искључиво активности које су у вези са реализацијом предметног пројекта и, с тим у вези, искаже (у билансу успеха) добит (губитак) пословне године, у том случају огранак на одговарајућим редним бројевима Обрасца ПБ 1 (ред. бр. 1, односно 3, укључујући и ред. бр. 65.) уписује вредност нула ("0").

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли привредно друштво, за објекат који у својим пословним књигама евидентира као основно средство, за који је порез на имовину плаћало до 2017. године, има право на ослобођење од пореза на имовину из разлога што је "руиниран (прозори и врата су поломљени, водоводна и електрична инсталација нису у функцији)"?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-00808/2017-04 од 9.2.2018. год.)

Према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12—УС, 47/13 и 68/14—др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари.

Према одредби члана 2. став 2. тачка 2) Закона, непокретностима, у смислу става 1. тог члана, сматрају се и стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Према одредби члана 10. Закона, обавеза по основу пореза на имовину настаје најранијим од следећих дана: даном стицања права, даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе, односно даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

Пореско ослобођење може се остварити само кад за то постоји основ прописан законом. Законом није прописано пореско ослобођење за случај да је објекат, који фактички постоји, за који је

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

БИЛТЕН/Порези на имовину

обвезнику — привредном друштву пре више година настала обавеза по основу пореза на имовину, за који је обвезник плаћао порез по том основу, а који у својим пословним књигама обвезник евидентира као основно средство руиниран, што га чини нефункционалним. Наиме, право је пореског обвезника да се определи да ли ће свој објекат користити или не, односно да ли ће га адаптирати или реконструисати или на други начин учинити функционалним за одређену намену.

Чињеница која се наводи да водоводна и електрична инсталација у конкретном објекту нису у функцији, није основ за пореско ослобођење, а ни за престанак пореске обавезе за тај објекат (независно од разлога за непружање услуга испоруке воде и електричне енергије у конкретном објекту у коме постоје водоводне и електричне инсталације, на пример, ако о томе са даваоцем услуга није закључен или је раскинут уговор, ако се обвезнику те услуге не пружају због неплаћања рачуна и сл.).

2. Утврђивање просечних цена квадратног метра грађевинског земљишта у зонама као елемента за утврђивање вредности непокретности која чини основицу пореза на имовину (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 430-00-0068/2018-04 од 7.2.2018. год.)

Према одредбама члана 5. став 1. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02—СУС, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12—УС, 47/13 и 68/14—др. закон, у даљем тексту: Закон), основица пореза на имовину за непокретности пореског обвезника који не води пословне књиге је вредност непокретности утврђена у складу са овим законом.

Вредност непокретности из става 1. овог члана утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, наплату и контролу изворних прихода јединице локалне самоуправе

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

(у даљем тексту: орган јединице локалне самоуправе) – члан 5. став 2. Закона.

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да се вредност непокретности из члана 5. Закона утврђује применом следећих елемената:

- 1) корисна површина;
- 2) просечна цена квадратног метра (у даљем тексту: просечна цена) одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Према одредби члана 6. став 5. Закона, просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: текућа година).

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета (у даљем тексту: зона у којој није било промета) одговарајућих непокретности у периоду из става 5. овог члана, за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности (члан 6. став 6. Закона).

Граничне зоне из става 6. овог члана су зоне чије се територије граниче са зоном у којој није било промета, независно од тога којој јединици локалне самоуправе припадају (члан 6. став 7. Закона).

Дакле, утврђивање просечних цена квадратног метра одговарајућих непокретности у зонама, као елемента за утврђивање вредности непокретности која чини основицу пореза на имовину, што значи и просечних цена квадратног метра грађевинског земљишта у зонама, у надлежности је јединице локалне самоуправе.

Просечна цена квадратног метра грађевинског земљишта у јединици локалне самоуправе која је у складу са Законом одредила

102 БИЛТЕН/ПОРЕЗИ

зоне, у свакој конкретној зони утврђује се на основу цена остварених у промету грађевинског земљишта у тој зони, у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину, под условом да је у том периоду у тој зони било најмање три промета грађевинског земљишта.

Ако у некој зони није било најмање три промета грађевинског земљишта у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину, просечна цена квадратног метра грађевинског земљишта у тој зони утврђује се на основу просека просечних цена грађевинског земљишта остварених у зонама чије се територије граниче са конкретном зоном у којој није било најмање три промета грађевинског земљишта у наведеном периоду, а у којим (граничним зонама) је у том периоду било најмање три промета грађевинског земљишта

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Опорезивање порезом на капитални добитак прихода које физичко лице оствари у случају продаје удела у привредном друштву

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-1064/2016-04 од 19.2.2018. год.)

Према наводима у захтеву и накнадног усменог појашњења, 2004. године резидентно физичко лице као оснивач по основу улога од 1.000 динара постало је власник 31% удела у привредном друштву, а јануара 2009. године, на основу спроведеног оставинског поступка и судског решења, као наследник првог наследног реда наследило је додатних 62% удела (номиналне вредности 2.000 динара) у основном капиталу тог привредног друштва, тако да је након тога његов удео у основном капиталу износио 93% (номиналне вредности 3.000 динара). Други оснивач је имао 7% удела у основном капиталу друштва. Даље се наводи да је 2010. године поменуто привредно друштво докапитализовано чиме је повећана номинална вредност удела наведеног лица за 50 динара. Истовремено проценат удела који то физичко лице има у привредном друштву смањен је са 93% на 40% услед повећања удела другог оснивача, као и увођења новог члана у власничку структуру привредног друштва.

Одредбом члана 72. став 1. тачка 3) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 103/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон) прописано је да капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове

БИЛТЕН/Порез на доходак грађана

набавне цене, остварену преносом удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности.

Под преносом се сматра продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду (став 2. члан 72. Закона).

Сагласно одредби члана 72. став 3. Закона, обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности из става 1. тог члана.

Сагласно члану 72а став 1. тачка 1) Закона, капиталним добитком односно губитком у смислу овог закона не сматра се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када су стечени наслеђем у првом наследном реду.

Одредбом члана 72а став 1. тачка 5) Закона прописано је да капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона не сматра се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када је обвезник извршио пренос права, удела или хартија од вредности које је пре преноса имао у свом власништву непрекидно најмање десет година.

Право на пореско изузимање код продаје права, односно удела из става 1. тачка 5) овог члана, у случају када је током периода власништва долазило до промене процента права, односно учешћа у капиталу, обвезник може да оствари у односу на процентуални део права, односно део удела по основу кога је непрекидно најмање десет година имао право учешћа у капиталу у проценту који је једнак проценту који је иницијално стечен најмање десет година пре продаје удела (став 2. члан 72а Закона).

Право на пореско изузимање код продаје права, односно удела из става 1. тачка 5) овог члана, у случају када је током периода власништва долазило до промене номиналне вредности права, односно улога, може се остварити у односу на део права, односно удела који одговара износу, односно улогу који је уплаћен најмање десет година пре продаје права, односно удела (став 3. члан 72а Закона).

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Продајном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне (члан 73. став 1. Закона).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, с тим да се набавна цена увећава годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике (члан 74. ст. 1. и 8. Закона).

Одредбом члана 44. став 3. Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14—др. закон и 5/15) прописано је да је основни (регистровани) капитал друштва новчана вредност уписаних улога чланова друштва у друштво која је регистрована у складу са законом о регистрацији.

Основни капитал, сагласно одредби члана 146. став 1. тачка 1) Закона о привредним друштвима, повећава се новим улозима постојећих чланова или члана који приступа друштву. Основни капитал повећава се на основу одлуке скупштине (став 2. тог члана Закона о привредним друштвима).

Одредбом члана 151. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да члан друштва стиче удео у друштву сразмерно вредности његовог улога у укупном основном капиталу друштва, осим ако је оснивачким актом при оснивању друштва или једногласном одлуком скупштине одређено другачије.

Члан друштва може имати само један удео у друштву, а ако стекне више удела, ти удели се спајају и заједно чине један удео (ст. 2. и 3. члан 151. Закона о привредним друштвима).

У случају смрти члана друштва наследници тог члана стичу његов удео у складу са законом којим се уређује наслеђивање (члан 172. став 1. Закона о привредним друштвима).

Одредбом члана 200. тачка 5) Закона о привредним друштвима прописано је, поред осталог, да ако оснивачким актом није другачије уређено, скупштина одлучује о повећању и смањењу основног капитала друштва.

У случају када физичко лице изврши пренос уз накнаду удела у капиталу привредног друштва који има у свом власништву непрекидно више од десет година (од 2004. године), а који је стекао иницијално у висини од 31% (по основу улога од, како се наводи, 1.000 динара) док је као наследник првог наследног реда стекао (2009. године) још 62% удела (номиналне вредности 2.000 динара) што укупно чини 93% удела (номиналне вредности 3.000 динара) у том привредном друштву, с тим да је 2010. године извршена докапитализација чиме је повећана номинална вредност удела наведеног лица за 50 динара (номинална вредности удела тог лица је 3.050 динара, али је истовремено проценат удела који то физичко лице има у основном капиталу привредног друштва смањен са 93% на 40% услед повећања удела другог оснивача, као и приступања новог члана привредном друштву), право на пореско изузимање може да се оствари у односу на део удела по основу улога који је уплаћен најмање десет година пре продаје удела, као и у односу на вредност дела удела који је стечен наслеђем у првом наследном реду.

С тим у вези, како је у конкретном случају долазило до промене номиналне вредности удела у наведеном периоду (нпр. ако се удео продаје у 2018. години, улог којим је повећана номинална вредност удела уплаћен је у периоду који је краћи од десет година пре продаје удела), обавеза обрачунавања и плаћања пореза на капитални добитак по основу продаје удела постоји у односу на вредност удела који је био предмет докапитализације. Капитални добитак одређује се сразмерно вредности по основу докапитализације удела у односу на вредност удела тог физичког лица.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

2. Примена критеријума за утврђивање пореске обавезе за обвезнике пореза на приходе од самосталне делатности који порез плаћају на паушално утврђени приход — адвокате (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 110-00-540/2017-04 од 13.2.2018. год.)

Одредбама члана 5. став 2. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности ("Сл. гласник РС", бр. 65/01, 45/02, 47/02, 91/02, 23/03, 16/04, 76/04, 31/05, 25/13, 119/13, 135/14, 80/17 и 98/17, у даљем тексту: Уредба) прописано је да предузетницима којима је повећана полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода из става 1. тог члана, паушални приход се у односу на паушални приход за претходну годину може увећати највише до 10% уколико су елементи из члана 6. ове уредбе који се примењују за обвезника остали исти и вредновани на исти начин као за годину која претходи години за коју се утврђује порез.

У вези са елементима за утврђивање висине паушалног прихода, одредбом члана 6. Уредбе прописано је да полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода одређена у складу са чланом 5. Уредбе, умањује се односно повећава применом елемената из члана 41. став 3. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02—др. закон, 135/04, 62/06, 65/06—исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11—УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13—исправка, 108/13, 57/14, 68/14—др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон), који се односе на место на коме се радња налази, број запослених радника, тржишне услове у којима се делатност обавља, површину локала, старост предузетника и његову радна способност, висину прихода обвезника који под истим или сличним условима обавља исту или сличну делатност и остале околности које утичу на остваривање добити.

Код примене и вредновања елемената из став 1. члана 6. Уредбе, надлежни порески орган води рачуна да утврђена висина паушалног прихода одговара висини прихода обвезника који под истим или сличним условима обавља исту или сличну делатност (став 2. тог члана Уредбе).

За предузетника који започиње обављање делатности, односно који постане обвезник на паушално утврђени приход, паушални приход утврђује се у висини прихода обвезника који под истим или сличним условима обавља исту или сличну делатност, а којима је паушални приход утврђен у складу са овом уредбом (став 3. члан 6. Уредбе).

Надлежни порески орган, код утврђивања паушалног прихода узима у обзир и све доказе, чињенице и податке до којих је дошао путем контроле и на други начин (став 4. члан 6. Уредбе).

Одредбом члана 6в став 1. Уредбе прописано је да, изузетно, предузетницима адвокатима паушални приход за утврђивање пореске обавезе за 2015, 2016. и 2017. годину утврђује се у висини паушалног прихода који је овој групи обвезника утврђен за 2014. годину.

Ставом 2. тог члана Уредбе прописано је да за предузетнике адвокате који започињу обављање делатности, односно који постају обвезници на паушално утврђени приход, у 2015, 2016. или 2017. години, паушални приход утврђује се у висини прихода обвезника адвоката који под истим или сличним условима обавља наведену делатност, а којем је утврђена висина паушалног прихода у складу са ставом 1. овог члана.

Дакле, предузетницима адвокатима паушални приход за утврђивање пореске обавезе за 2015, 2016. и 2017. годину утврђује се у висини паушалног прихода који је овој групи обвезника утврђен за 2014. годину.

Уколико је у периоду од 2014. до 2017. године дошло до промене елемената из члана 6. Уредбе који су од значаја за

Билшен • година LVIII • бр. 2/2018

утврђивање висине паушалног прихода, висина паушалног прихода за сваку пореску годину утврђује се сходном применом елемената из члана 6. Уредбе.

Сагласно начелу фактицитета, порески орган у сваком конкретном случају утврђује чињенице које су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

3. Порески третман новогодишње новчане честитке мајкама прворођеног дечака и прворођене девојчице

(Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 011-00-86/2018-04 од 1.2.2018. год.)

Сагласно одредбама члана 1. став 1. и члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон) порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети законом.

Предмет опорезивања порезом на доходак грађана су одређене врсте прихода сагласно одредби члана 3. Закона, било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 2) Закона прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу примања, осим накнаде зараде (плате), која се остварују у складу са законом којим се уређује финансијска подршка породици са децом.

Према одредби члана 9. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Сл. гласник РС", бр. 16/02, 115/05, 107/09 и 104/14-УС) прописано је да општина, односно град могу, ако су обезбедили средства, да утврде и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање.

110

Одлуком о праву на новогодишњу новчану честитку мајци прворођеног дечака и прворођене девојчице рођених 1. јануара ("Сл. лист града Београда", бр. 126/16, у даљем тексту: Одлука), коју је донела Скупштина Града Београда, заснованој на одредби члана 9. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом, утврђује се право на новогодишњу новчану честитку мајкама прворођеног дечака и прворођене девојчице, рођених 1. јануара у породилиштима на територији града Београда, чији је оснивач Република Србија.

Према члану 2. Одлуке новогодишња новчана честитка утврђује се у износу од по 300.000 динара, и за остваривање права на новогодишњу новчану честитку потребно је да буду испуњени услови из члана 3. Одлуке у смислу да је дете прворођено 1. јануара, да је дете живорођено у породилишту на територији града Београда, чији је оснивач Република Србија, да је порођај започет природним путем и да је мајка држављанин Републике Србије.

Право на новогодишњу новчану честитку утврђује се по службеној дужности (члан 5. Одлуке).

Према одредбама чл. 10. и 11. Одлуке, новогодишња новчана честитка исплаћује се једнократно, на име мајке, а средства за исплату обезбеђују се буџетом Града Београда, за сваку наредну годину или донаторским средствима.

Имајући у виду наведено, када је сагласно Одлуци коју је донела Скупштина Града Београда, мајкама прворођеног дечака и прворођене девојчице рођених 1. јануара у породилиштима (чији је оснивач Република Србија) на територији града Београда, које испуњавају услове предвиђене Одлуком, омогућено право на новогодишњу новчану честитку, са становишта опорезивања прихода физичких лица порезом на доходак грађана давање које се врши сагласно тој Одлуци не представља опорезиви догађај у конкретном случају.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Плаћање републичке административне таксе за издавање извештаја надлежног инспектора по захтеву за утврђивање испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, за потребе издавања лиценце за обављање енергетске делатности за више објеката који се налазе на различитим парцелама

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 434-00-00469/2017-04 од 9.2.2018. год.)

Одредбама члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03—исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05—др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13—др.закон, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16,61/17, 113/17 и 3/18—исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона.. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Сходно члану 1а тачка 3) Закона, органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења.

Према члану 3. став 1. Закона, обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа.

Такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако овим законом није друкчије прописано (члан 11. став 1. Закона).

БИЛТЕН/ТАКСЕ

Тарифним бројем 140. став 1. Одељка А Тарифе прописана је такса за издавање извештаја надлежног инспектора по захтеву за утврђивање испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, за потребе издавања лиценце за обављање енергетске делатности, у износу од 30.530 динара.

Сагласно одредби члана 17. став 5. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице, осим уколико је законом другачије прописано.

У смислу Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/14), енергетску делатност може да обавља јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник који има лиценцу за обављање енергетске делатности, ако тим законом није другачије прописано, при чему се лиценца издаје на захтев лица за сваку енергетску делатност посебно, за коју се издаје лиценца, ако испуњава прописане услове.

Према одредбама члана 22. став 1. Закона о енергетици, лиценца се издаје ако, између осталог, енергетски објекти и остали уређаји, инсталације или постројења неопходни за обављање енергетске делатности испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине. У смислу ст. 5. и 6. истог члана, уз захтев за издавање лиценце подносилац захтева прилаже доказе о испуњености услова, при чему је доказ о испуњености услова

извештај надлежног инспектора или други документ прописан актом Министра из члана 27. став 7. тог закона.

Одредбама члана 17. ст. 1. и 4. Правилника о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији ("Сл. гласник РС", бр. 87/15) прописано је да се захтев за издавање извештаја надлежног инспектора у погледу испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, као и захтев за издавање извештаја надлежног инспектора у погледу испуњености услова из прописа о енергетској ефикасности, подноси министарству надлежном за послове енергетике, надлежном органу аутономне покрајине или другом надлежном органу у складу са законом. Захтев за издавање извештаја надлежног инспектора у погледу испуњености услова из прописа о заштити од пожара и експлозија, као и захтев за издавање извештаја надлежног инспектора у погледу испуњености услова из прописа о заштити животне средине подноси министарству надлежном за те области.

У складу са претходно наведеним, за издавање извештаја надлежног инспектора по захтеву за утврђивање испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, за потребе издавања лиценце, односно обнављања лиценце плаћа се републичка административна такса у прописаном износу, по извештају надлежног инспектора.

С тим у вези, када се поднесе захтев за издавање извештаја надлежног инспектора о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, за потребе издавања лиценце за обављање енергетске делатности за више објеката који се налазе на различитим парцелама (у конкретном случају за станице за снабдевање моторних

БИЛТЕН/ТАКСЕ

возила нафтом и течним нафтним дериватима), такса се плаћа по сваком сачињеном извештају надлежног инспектора, независно од тога на колико се објеката исти односи.

2. Да ли постоји могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе извођача радова, компаније China Shandong International Economic and Technical — огранак Београд, на аутопуту Е763 Београд—Јужни Јадран, деоница Лајковац—Љиг, када поднесе захтев надлежном органу за издавање геодетских подлога — оверених копија планова из катастра непокретности?

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 434-00-00093/2018-04 од 9.2.2018. год.)

Одредбама члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др. закон, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16, 61/17, 113/17 и 3/18–исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа (члан 3. став 1. Закона).

Одредбом члана 11. став 1. Закона прописано је да се такса плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбама члана 18. Закона прописано је која лица су ослобођена плаћања републичке административне таксе, а одредбама члана 19. Закона, за које списе и радње се не плаћа такса.

Одредбама члана 18. Закона ослобађају се плаћања таксе:

- органи, организације и институције Републике Србије;
- органи и организације аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе;
  - организације обавезног социјалног осигурања;
- установе основане од стране Републике Србије, аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе;
- Цркве и верске заједнице, регистроване у складу са Законом о црквама и верским заједницама;
  - Црвени крст Србије;
- дипломатско-конзуларна представништва стране државе, под условом узајамности.

Одредбом члана 19. став 1. тачка 13) Закона прописано је да се такса не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Имајући у виду да, у конкретном случају, извођач радова – компанија China Shandong International Economic and Technical – огранак Београд, подноси захтев надлежном органу за издавање геодетских подлога – оверених копија планова из катастра непокретности, у име и за рачун инвеститора – "ЈП Путеви Србије" (у даљем тексту: Инвеститор), обвезник таксе је Инвеститор.

116	БИЛТЕН/ТАКСЕ	
-----	--------------	--

Сагласно претходно наведеним законским одредбама, нема законског основа да се инвеститор – ЈП "Путеви Србије", као и друга јавна предузећа, односно привредна друштва чији је оснивач, или већински власник Република Србија ослободе плаћања републичке административне таксе када се захтевом обраћају органу за извршење списа и радњи у управним стварима, као за друге списе и радње код органа, имајући у виду да иста нису лица која су према члану 18. Закона ослобођена плаћања републичких административних такси, односно да одредбама члана 6. Споразума о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине ("Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 90/09, 9/13 и 13/13) није прописано ослобођење од плаћања такси.

ЦАРИНЕ

1. Примена недавно измењеног члана 27. Уредбе о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници ("Сл. гласник РС" бр. 3/2018)

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 110-00-00089/2018-17 од 26.2.2018. год.)

Полазећи од овлашћења царинских органа да обустави пуштање робе или да задржи робу, ако идентификују робу за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине и да то могу учинити на захтев носиоца права интелектуалне својине или по службеној дужности, то је према раније важећем решењу садржаном у Уредби о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници правило било да трошкове чувања и одржавања привремено задржане робе до правноснажне одлуке суда којом се налаже уништење робе, укључујући трошкове уништења робе, сноси лице против ког је покренут поступак за заштиту права интелектуалне својине. Такође, био је прописан изузетак од овог правила, тј. била су прописана четири случаја када трошкове чувања и одржавања, односно уништења задржане робе сноси носилац одобрења. Тако, било је прописано да трошкове чувања и одржавања, односно уништења задржане робе сноси носилац одобрења ако у прописаном року не поднесе тужбу, односно ако повуче тужбу, онда, ако суд одбаци тужбу или одбије тужбени захтев, затим, у случају тзв. поједностављеног (убрзаног) уништења робе (члан 21. Уредбе), као и у случају уништења робе у малим пошиљкама (24. Уредбе), ако из договора странака не произлази другачије и, на крају, ако лице против ког је покренут поступак за заштиту права интелектуалне својине не измири своје обавезе.

Према недавно усвојеној измени Уредбе, која је објављена у "Службеном гласнику РС" број 3/2018, успоставља се ново правило,

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

БИЛТЕН/ЦАРИНЕ

а то је да носилац одобрења, на захтев царинског органа, надокнађује трошкове царинских органа или других страна које поступају за рачун царинског органа, од тренутка задржавања или обустављања пуштања робе, укључујући складиштење и руковање робом, као и у случају употребе одговарајућих мера као што је уништење робе. При томе, даље је прописано да ова одредба не искључује право носиоца одобрења да тражи накнаду од лица које је учинило повреду права или других лица, у складу са прописима.

Према томе, имајући у виду претходно наведено, јасно је да је Уредба измењена само у том смислу што је утврђена одговорност другог лица за сношење трошкова у вези са предметном робом — раније је те трошкове сносило лице против ког је покренут поступак за заштиту права интелектуалне својине, а сада је то носилац одобрења. Сама методологија утврђивања трошкова царинарница (закупнина простора за смештај робе, рад машине за уништење и сл.) није предмет регулисања Уредбе о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници и, самим тим, није у надлежности овог сектора.

2. Регулисање манипулативних трошкова (лежарине) за робу која се налази у јавном царинском складишту — тип A, а за коју се сумња или је за исту утврђено да се њоме повређује право интелектуалне својине

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-00088/2018-17 од 13.2.2018. год.)

Уредбом о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници ("Сл. гласник РС", бр. 25/15 и 3/18) прописани су услови и начин за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници од стране царинског органа. У складу са овом уредбом, царински орган, на захтев

носиоца одобрења за заштиту права интелектуалне својине или по службеној дужности, обуставља пуштање или задржава робу за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине. Напомињемо да поступање царинских органа у складу са одредбама горе поменуте уредбе, те обустављање поступка над предметном робом, нема за последицу стицање права својине на роби од стране државе, нити је изјава о одрицању довољна да се спорна роба сматра власништвом Републике Србије. Наиме, у овом случају се за предметну робу сматра да је у поступку царинског складиштења, где се као носилац поступка појављује лице које је носилац поступка који је прекинут.

Чињеница да се за ову робу сматра да је у поступку царинског складиштења даље значи да права и обавезе која из тог поступка произилазе, како за држаоца, тако и за корисника складишта, важиће и у овом случају. Према томе, држалац царинског складишта одговоран је да се роба смештена у царинском складишту не узима испод царинског надзора, затим, одговоран је за испуњење обавеза које произилазе из поступка царинског складиштења робе, као и за испуњење посебних услова садржаних у одобрењу за управљање складиштем. С друге стране, корисник складишта је у сваком тренутку дужан да испуњава обавезе које настају стављањем робе у поступак царинског складиштења.

Примењено на конкретан случај, то би значило да Аеродром "Никола Тесла", као држалац јавног царинског складишта у ком је смештена спорна роба, има сва права која из тог поступка произилазе, па и право да захтева накнаду складишно манипулативних трошкова (лежарине) од стране корисника складишта, тј. носиоца поступка царинског складиштења.

Када је у питању уништење робе у контексту заштите права интелектуалне својине, без обзира по ком основу је спорна роба задржана (*ex officio* или *ex privato*), иста може бити уништена у тзв. скраћеном, поједностављеном поступку. Наиме, сагласно члану 21. горе поменуте уредбе, роба за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине може се, уз сагласност носиоца одобрења

БИЛТЕН/ЦАРИНЕ

за заштиту права интелектуалне својине, уништити под царинским надзором, без обавезе да се претходно утврди да ли је право интелектуалне својине повређено. Истим чланом прописани су и услови који морају бити испуњени за овакво поступање с робом, па тако, између осталог, потребно је да се носилац одобрења за заштиту права интелектуалне својине пред царинским органом изјасни да сматра да се предметном робом повређује право интелектуалне својине. Затим, потребна је и сагласност декларанта или држаоца робе за уништење, при чему се сматра да је ова сагласност дата ако у прописаним роковима декларант или држалац робе није поднео приговор против уништења робе. Уништење робе у поједностављеном поступку обавља се под царинским надзором, уз одговорност носиоца одобрења за заштиту права интелектуалне својине.

Што се тиче уништења робе у тзв. редовном поступку, тј. без примене поједностављеног поступка, те сношења трошкова у вези са тим, Уредбом о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници, све до јануара ове године, у члану 27. као правило изричито је било прописано да трошкове чувања и одржавања привремено задржане робе до правноснажне одлуке суда којом се налаже уништење робе, укључујући трошкове уништења робе, сноси лице против ког је покренут поступак за заштиту права интелектуалне својине. Према недавно усвојеној измени ове уредбе успоставља се ново правило, а то је да носилац одобрења, на захтев царинског органа, надокнађује трошкове царинских органа или других страна које поступају за рачун царинског органа, од тренутка задржавања или обустављања пуштања робе, укључујући складиштење и руковање робом, као и у случају употребе одговарајућих мера као што је уништење робе. При томе, даље је прописано да ова одредба не искључује право носиоца одобрења да тражи накнаду од лица које је учинило повреду права или других лица, у складу са прописима. На крају, што се тиче сношења трошкова уништења, без обзира да ли се ради о уништењу робе у контексту заштите права интелектуалне својине или не, увек треба имати у виду да је чланом 209. став 6. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17—др. закон) изричито прописано да уништењем робе не могу настати трошкови на терет државе.

Примењено на конкретан случај, то би значило да предметна роба може бити уништена, уколико су услови за уништење робе — у поједностављеном или редовном поступку, прописани Уредбом о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници, испуњени.

3. Могућност да се поднета царинска декларација за стављање робе у слободан промет (Ц4) прихвати као облик решења о ослобођењу од плаћања царине и других увозних дажбина по члану 19. Закона о слободним зонама (Мишљење Минисшарсшва финансија, бр. 011-00-01149/2017-17 од 25.1.2018. год.)

Чланом 19. Закона о слободним зонама ("Сл. гласник РС", бр. 65/2006) прописано је ослобођење од плаћања царине и других увозних дажбина на увоз робе намењене обављању делатности. У складу са чланом 198. став 1. Царинског закона, страна роба, док се налази у слободној зони, може се ставити у један од царинских поступака.

Чланом 5. став 1. тачка 16) Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др. закон) царинска декларација је дефинисана као изјава или радња којом лице, у прописаној форми и на прописан начин, захтева да се роба стави у одређени царински поступак.

Даље, указујемо да царинска декларација, у правном смислу, представља управни акт царинског органа којим је одлучено да се прихвати захтев странке да се роба стави у одређени царински

122	БИЛТЕН/ЦАРИНЕ	

поступак, под условима који су у декларацији наведени. Ово нарочито ако се има у виду дефиниција управног акта као појединачног правног акта којим орган, непосредно примењујући прописе из одговарајуће управне области, одлучује о праву, обавези или правном интересу странке, или о процесним питањима. Према томе, сматрамо да начин на који ће се ослобођење од плаћања царине у складу са чланом 19. Закона о слободним зонама остварити, односно да ли ће царински орган доносити решење у редовном управном поступку или на основу царинске декларације као управног акта у скраћеном управном поступку, на царинском органу је да одлучи, имајући у виду околности конкретног случаја.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Фискалне обавезе по основу прихода које оствари нерезидентно физичко лице — држављанин Француске, од непокретности која се налази на територији Републике Србије коју даје у закуп физичким лицима — резидентима Републике Србије

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-00-274/2017-04 од 26.2.2018. год.)

Између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Републике Француске закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у области пореза на доходак, са Протоколом ("Сл. лист СФРЈ", бр. 28/75, у даљем тексту: Споразум) који се примењује од 1. јануара 1975. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Француске.

Напомињемо да Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

Споразум, у члану 6. (Приходи од непокретности) у ставу 1. прописује:

"1. Приходи који потичу од непокретних добара, подразумевајући ту приходе од пољопривредних и шумских газдинстава, подлежу порезу у држави уговорници где се ова добра налазе."

Сходно ставу 3. истог члана Споразума, "одредба става 1. овог члана примењује се на приходе који потичу од непосредног коришћења, издавања под закуп или аренду, као и од свих других облика експлоатације непокретних добара".

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

Имајући у виду наведене одредбе Споразума, приход од давања у закуп непокретности која се налази на територији Републике Србије који оствари нерезидентно физичко лице – држављанин Француске, подлеже опорезивању према законима Републике Србије.

Одредбама чл. 6. и 8. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15 и 113/17, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник физичко лице које је по одредбама Закона дужно да плати порез, а физичко лице које није резидент (нерезидент) обвезник је пореза на доходак грађана за доходак остварен на територији Републике Србије.

Дохотком оствареним на територији Републике Србије сматра се доходак по основу права насталог на територији Републике Србије, укључујући и право по основу имовине која се налази на територији Републике Србије којом нерезидентно лице располаже (члан 8. став 3. Закона).

Према одредби члана 65а став 1. Закона, приходима од непокретности сматрају се приходи које обвезник оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности. Приход од непокретности је остварена закупнина у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао закупац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа, а који зависе од обима потрошње закупца (нпр. електричне енергије, телефона и слично).

Физичко лице које издавањем у закуп или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу обвезник је пореза на приходе од непокретности, сагласно одредби члана 656 став 1. Закона.

Порез на приходе од непокретности плаћа се по стопи од 20%, која се примењује на основицу коју чини опорезиви приход

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

као бруто приход (закупнина и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао закупац) умањен за нормиране трошкове у висини од 25% или за стварне трошкове које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе (ст. 1. и 3. члан 65в и члан 65г Закона).

Одредбом члана 96. ст. 1. и 2. Закона прописано је да обвезник — нерезидент подноси пореску пријаву за поједине врсте прихода које остварује за које није предвиђено плаћање пореза по одбитку, а пријава се подноси пореском органу на чијој територији је обвезник остварио приходе, односно према боравишту обвезника, односно према пребивалишту, односно седишту пореског пуномоћника.

Када је исплатилац прихода лице које није правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, порез на приходе од непокретности утврђује се и плаћа самоопорезивањем, сагласно члану 100a став 1. тачка 3) Закона.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15–аутентично тумачење, 112/15, 15/16 и 108/16, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да пуномоћник пореског обвезника (у даљем тексту: порески пуномоћник) је физичко, односно правно лице — резидент Републике које у границама добијеног пуномоћја, у име и за рачун пореског обвезника. извршава послове у вези са пореским обавезама обвезника (прима пореске акте, подноси пореске пријаве, плаћа порез и др.).

Порески обвезник физичко, односно правно лице — нерезидент Републике (нерезидент) који нема сталну пословну јединицу на територији Републике, односно који остварује приходе или стиче имовину на територији Републике ван пословања своје сталне пословне јединице, дужан је да у року од десет дана од дана

почетка остваривања прихода, односно стицања имовине подложне опорезивању на територији Републике, обавести Пореску управу у седишту о лицу које је његов порески пуномоћник (став 2. тог члана ЗПППА).

Ако нерезидент остварује приходе који се опорезују по одбитку, за које порески обвезник није дужан да поднесе пореску пријаву, сагласно ставу 3. члана 14. ЗПППА неће постојати обавеза одређивања пуномоћника.

Правилником о пореској пријави о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду, односно другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника ("Сл. гласник РС", бр. 15/16) уређен је, поред осталог, начин подношења и садржина пореске пријаве о обрачунатом порезу на доходак грађана самоопорезивањем. Пореска пријава подноси се у електронском облику или у писменом облику непосредно.

Имајући у виду наведено, приход који оствари физичко лице – нерезидентно лице (страни држављанин, у конкретном случају држављанин Француске) по основу давања у закуп непокретности која се налази на територији Републике Србије, физичком лицу (закупцу) резиденту Републике Србије, опорезује се сагласно одредбама Закона. Обвезник — нерезидентно лице је дужно да одреди пореског пуномоћника који ће у његово име и за његов рачун поднети пореску пријаву и порез платити самоопорезивањем сагласно одредбама члана 100а Закона. Пореска пријава се подноси у електронском облику или у писменом облику непосредно пореском органу на чијој територији се налази непокретност, односно према пребивалишту, односно седишту пореског пуномоћника.

Поред тога, са становишта доприноса за обавезно социјално осигурање, указујемо да сагласно Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14—др. закон, 112/15 и 113/17) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на приходе од непокретности.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

2. Порески третман капиталног добитка који нерезидентно правно лице — резидент Италије оствари отуђењем удела у резидентном правном лицу

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 430-01-00077/2018-04 од 13.2.2018. год.)

Како се наводи, у конкретном случају, нерезидентно правно лице — резидент Италије је власник права на 100% удела у резидентном привредном друштву, које (уделе) жели да прода другом нерезидентном правном лицу или другом резидентном правном лицу.

У складу са чланом 40. став 6. Закона о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 113/17, у даљем тексту: Закон) на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица, другог нерезидентног правног лица, физичког лица, нерезидентног или резидентног или од отвореног инвестиционог фонда, на територији Републике, по основу капиталних добитака насталих у складу са одредбама чл. 27. до 29. овог закона, обрачунава се и плаћа порез по решењу по стопи од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У смислу члана 27. став 1. тачка 3) Закона, капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду (у даљем тексту: продаја), поред осталог, удела у капиталу правних лица.

Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које остварује нерезидентно правно лице ("Сл. гласник РС", бр. 100/15, 111/15 и 14/16, у даљем тексту: Правилник) прописује се садржај пореске пријаве за обрачун пореза на добит на приходе које нерезидентно правно лице остварује на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) између осталог, у складу са чланом 40. став 6. Закона.

Сходно члану 3. ст. 1. и 2. Правилника, нерезидентно правно лице је дужно да за приходе из члана 40. став 6. Закона надлежном пореском органу, преко пореског пуномоћника одређеног у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација (у даљем тексту: порески пуномоћник), поднесе пријаву у року од 30 дана од дана остваривања тих прихода и у случају када у складу са уговором о избегавању двоструког опорезивања порез плаћа у држави чији је резидент, уз подношење доказа да нема основа за плаћање пореза у Републици.

Сагласно члану 3. став 3. Правилника, нерезидентно правно лице, уз пореску пријаву из става 2. овог члана, подноси и потврду о резидентности оверену од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном обрасцу или овереном преводу потврде на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Италијанске Републике закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину ("Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори", бр. 2/83, у даљем тексту, Споразум) који се примењује од првог јануара 1986. године.

Споразум производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Италије.

Напомињемо да Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

Споразум, у члану 13. (Приходи од имовине – по данашњој терминологији: Капитални добитак – енг. Capital gains) прописује:

"1. Приходи које оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретности која се налази у другој држави уговорници могу се опорезивати у тој другој држави.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

- 2. Приходи од отуђења покретности која чини део имовине намењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне пословне јединице (саме или заједно са целим предузећем), као и приходе од отуђења сталне базе, могу бити опорезовани у другој држави.
- 3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, приходи остварени од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају или покретности које служе за коришћење бродова или ваздухоплова, опорезују се само у држави уговорници у којој се налази место стварне управе предузећа.
- 4. Приходи од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1. 2. и 3. овог члана, опорезују се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину."

Напомињемо да Споразум не одређује појам капиталног добитка, као ни начин његовог опорезивања, већ све то препушта националном законодавству држава уговорница (у конкретном случају, Републике Србије, као државе извора, односно Италије, као државе резидентности оствариоца капиталног добитка).

Имајући у виду наведено, у конкретном случају који се наводи у предметном захтеву, а сходно наведеном члану 13. став 4. Споразума, уколико правно лице, резидент Италије оствари приход (капитални добитак) продајом (у конкретном случају, правном лицу – резиденту Републике Србије или другом нерезидентном правном лицу) удела у правном лицу, резиденту Републике Србије, право опорезивања капиталног добитка који је остварен продајом удела подлеже опорезивању само у држави резидентности продавца, односно само у Италији.

130

Ово посебно из разлога јер се изузеци наведени у члану 13. ст. 1, 2. и 3. Споразума (на основу којих би право опорезивања, под условима наведеним у тим ставовима, припало Републици Србији) не односе на продају удела у капиталу, него на другу имовину.

Међутим, како је у члану 1. Споразума (Лица на која се примењује Споразум) наведено да се Споразум примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице, указујемо да је, пре примене претходно наведеног решења (опорезивање капиталног добитка само у Италији) неопходно да нерезидентно правно лице из Италије (у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација) надлежним пореским органима Републике Србије приложи потврду о резидентности своје матичне државе резидентности (у конкретном случају, Италије) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Италије (на основу члана 3. - Опште дефиниције, став 1. тачка и) под і) Споразума, то је министарство финансија). Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања, сходно члану 40а став 2. Закона и члану 159а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02 ... 108/16) нерезидент доказује потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент и то на посебном обрасцу који је прописан Правилником о поступку и начину издавања и изгледу образаца потврда о резидентности ("Сл. гласник РС", бр. 80/10) или овереном преводу потврде на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања (у конкретном случају, на обрасцу који прописују надлежни органи Италије).

Уколико нису испуњени услови из претходних ставова овог мишљења (који се односе на примену решења из Споразума), примениће се одредба члана 40. став 6. Закона (а не решење из Споразума).

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. Примена Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 108/13)

(*Мишљење Минисшарсшва финансија*, бр. 011-00-103/2018-04 од 12.2.2018. год.)

Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) било је уређено умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије и он се примењивао на све исплате које су тим законом дефинисане као зарада, односно друга примања запослених у јавном сектору, а које су извршене почев од 1. јануара 2014. године, независно за које месеце (период) је исплата извршена. Дакле, сва примања запослених у јавном сектору, чије исплате су извршене почев од 1. јануара 2014. године (укључујући ту и зараде за месец децембар 2013. године), била су предмет умањења сагласно Закону.

Указујемо да је Закон престао да важи 1. новембра 2014. године, сагласно одредбама члана 13. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС", бр. 116/14), с тим да, изузетно, код корисника јавних средстава који до 1. новембра 2014. године нису исплатили плате и друга стална примања за месец октобар 2014. године и раније месеце, Закон ће се примењивати и после 1. новембра 2014. године, закључно са исплатом плате односно другог сталног примања за месец октобар 2014. године.

Поред тога, у вези са иницијативама за покретање поступка за оцену уставности закона, које је Уставни суд доставио Народној скупштини писмом IУ3-60/2014 од 24. априла 2014. године, а

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

132 БИЛТЕН/ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

Народна скупштина Влади писмом 03 Број: 120-1096/14 од 25. априла 2014. године, Влада је размотрила на седници од 25. јула 2014. године и о томе Народној скупштини дала своје мишљење 05 Број: 010-7932/2014.

Уставни суд донео је решење о покретању поступка за оцену уставности Закона, у време важења, број IУЗ-60/2014 од 17. децембра 2014. године.

Имајући у виду одредбе члана 49. став 1. и члана 58. став 1. Закона о Уставном суду ("Сл. гласник РС", бр. 109/07, 99/11, 18/13—УС, 40/15 и 103/15), да се одлуке Уставног суда објављују у "Службеном гласнику Републике Србије" и да кад Уставни суд утврди да закон није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговором, тај закон престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Републике Србије", напомињемо да до дана давања одговора на Ваш допис, у "Службеном гласнику Републике Србије" није објављена одлука Уставног суда којом се утврђује да Закон није у сагласности са Уставом, односно да није био у сагласности са Уставом у време важења.

Билшен • тодина LVIII • бр. 2/2018

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ФЕБРУАРУ 2018. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ		
Уредба о изменама и допунама	Сл. іласник РС, бр. 9 од	
Уредбе о поступку за	2. фебруара 2018. год.	
утврђивање права на исплату		
девизне штедње грађана		

ПРАВИЛНИЦИ				
Правилник о начину	Сл. іласник РС, бр. 13 од			
обавештавања физичких и правних лица о промени на	14. фебруара 2018. год.			
листи означених лица донетој				
од стране Савета безбедности				
Уједињених нација и других међународних организација у				
којима је Република Србија члан				

ОСТАЛО				
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2018. годину	Сл. гласник РС, бр. 10 од 7. фебруара 2018. год.			

134 БИЛТЕН/ПОДСЕТНИК_____

Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије за 2018. годину, као и за лица за која се остварује ослобођење из члана 45г Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	Сл. <i>їласник РС</i> , бр. 10 од 7. фебруара 2018. год.
УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОСИ из члана 56б став 2. тачка 1) и став 3. Закона о порезу на додату вредност	Сл. <i>їласник РС</i> , бр. 13 од 14. фебруара 2018. год.

CIP – Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна мишљења за примену финансијских прописа, главни уредник Горана Грозданић. – Год. 32,бр. 1/2 (1992) – . – Београд: Министарство финансија Републике Србије, 1992–. – 20 цм

Месечно. – ISSN 0354-3242 = Билтен, службена објашњења и стручна мишљења за примену финансијских прописа COBISS. SR-ID 43429132